

3 Aruba

Renovatie pier
Spaans Lagoen

6 Economie

Brics-landen bezorgd
over handelsspanningen

9 Wereld

Twee doden bij
schietpartij op school VS

12 Sport

Turkije pakt punt en
plaatst zich voor EK

Eerste steenlegging Secrets Resort haalt zorgen over impact op milieu niet weg

ORANJESTAD — Met een spectaculair uitzicht over Baby Beach bij zonsondergang werd gisteren op het plateau boven dat strand de symbolische eerste steen gelegd voor de bouw van het Secrets Baby Beach Resort. De feestelijke stemming kon, ook vanwege een kleine protestactie vlakbij, de zorgen over de impact van het project op het milieu niet helemaal weghalen.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Tijdens de 'groundbreaking ceremony' was de top van ontwikkelaars van onder meer Three Rivers Real Estate, hotelbedrijf Martinón, operator AM Resorts aanwezig, evenals premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP), Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR), Justitie-minister Andin Bikker (POR), Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP), RED-leider Ricardo Croes, verschillende Statenleden en tal van genodigden. Nadat het all-inclusive hotelproject tijdens een introductie door ceremoniemeester Larissa Bermudez werd aangekondigd als vijfsterren project, werden de toespraken gegeven. Andy Hernandez, voorzitter van de San Nicolas Business Association (SNBA), gaf te kennen blij te zijn dat een 'vergeten' stuk Aruba nu ontwikkeld zal worden. Een meerderheid van de bevolking van San Nicolas zou volgens Hernandez ook voorstander zijn van de komst van het hotel. De bijdrage aan het toerisme zou volgens hem zo groot worden dat niet iedereen het nog begrijpt. Alex Sosaya, voorzitter van Apalachian Group – het moederbedrijf van AM Resorts – gaf te kennen dat zijn bedrijf al vele jaren via reisbureaus passagiers vanuit de VS naar Aruba brengt. Al negen jaar geleden probeerde

de Apalachian Group een hotel op het plateau boven Baby Beach neer te zetten, aldus Sosaya. "We zijn blij dat het eindelijk zo ver heeft kunnen komen." Sosaya verklaarde premier Wever-Croes onlangs nog te hebben ontmoet in New York tijdens een conferentie op het gebied van duurzaam toerisme. Hij verklaarde als doel te hebben toeristen het hele eiland te laten ervaren en terug te laten komen.

Kiezen voor San Nicolas
Toerisme-minister Dangui Oduber gaf te kennen dat het doel van de regering is om van San Nicolas de toerismehoofdstad te maken van het eiland. "Dit hotel gaat de economie aandrijven", gaf de minister te kennen. Infrastructuur-minister Otmar Oduber opende zijn toespraak met de stelling dat het leven bestaat uit keuzes en dat die keuzes de mens uiteindelijk definiëren. "En ik kies voor San Nicolas", verklaarde minister Oduber, die met dit project een door hemzelf lang gekoesterde droom ziet uitkomen. "Het heeft veel gekost om hier te komen." Door de jaren heen hebben zelfs fiscale incentieven aan bedrijven om naar San Nicolas te komen niet voor een heropleving gezorgd. Het kwam uiteindelijk neer op het aantrekken van dit hotel en het geloof dat dit voor de nodige 'boost' zou zorgen, aldus de minister. Premier Wever-Croes kon in haar toespraak haar aanvanke-

lijke scepsis niet achterwege laten. "Heeft Aruba wel nog een hotel nodig? Uiteindelijk hebben we gekozen voor San Nicolas", gaf zij te kennen. "Ik deel de zorgen binnen de gemeenschap, maar we hebben daar rekening mee gehouden en ik vraag iedereen om wanneer het project klaar is ook te zien dat dit is gebeurd." Na de ceremonie feestte een groot deel van de genodigden verder bij een speciaal voor deze gelegenheid georganiseerde concert in Carnival Village.

Protest en zorgen

Een paar honderd meter verderop protesteerde een kleine groep van zes personen wederom tegen de komst van het hotel. Helena Croes van de Aruban Warriors vertelt aan de *Amigoe* dat op een gegeven moment twee politieagenten polshoogte kwamen nemen. "Ze wilden weten of we van plan waren de ceremonie te verstoren." "Natuurlijk zijn wij niet gekomen om problemen te zoeken, het was een ingetogen betoging. Het gaat om respect voor ons land." Aruban Warriors was niet de enige milieu-organisatie die reageerde op de 'groundbreaking' van Secrets Baby Beach Resort. Turtugaruba Foundation postte gisteren een filmpje op Facebook van een nest schildpadden dat die ochtend op het strand van Baby Beach het water inliep. Op de achtergrond was de grote partytent die later voor de ceremonie gebruikt zou worden te zien op het plateau boven Baby Beach. "Curieuze timing", zei Turtugaruba-voorzitter Richard van der Wal vanochtend aande *Amigoe*. De stichting maakt zich zorgen over de komst van het ho-

tel en heeft volgens Van der Wal ook 'met een duidelijk negatief advies' gereageerd op de Environmental Impact Assessment voor het project. Dit jaar heeft Turtugaruba vijf nesten van groene schildpadden aange troffen, vier op Baby Beach en een bij het naastgelegen Santana di Cacho. Daar werd ook een Loggerhead nest aangetroffen dit jaar. Turtugaruba waarschuwt al jaren dat licht vanuit gebouwen als hotels, maar ook van straatverlichting ervoor kan zorgen dat babyschildpadden, wanneer ze zich uit hun nest graven niet naar zee, maar juist naar het licht gaan kruipen met de dood als gevolg. "Het hotel zelf kan ernstig verstoren, maar ook doordat het op het strand drukker wordt krijgen schildpadden het moeilijker. Op Eagle Beach merken we bijvoorbeeld dat 's avonds en 's nachts de verlichting van mobiele telefoons al zorgt voor beïnvloeding van het gedrag van schildpadden." Een ander voorbeeld volgens Van der Wal is de verlichting van gevangenis KIA, die invloed heeft op nesten die worden gelegd aan de stranden van Bachelor's Beach tot Rincon. "Onze vrees is dat men straks ook nog zal besluiten de weg naar Sero Colorado van verlichting te voorzien. Op Palm Beach zijn nestende schildpadden helaas verdwenen. Dat dreigt p'ariba nu ook. Kortom, voor schildpadden zijn ontwikkelingen in kustgebieden en meer mensen in hun habitat treurig nieuws. Waarschijnlijk houden wel veel mensen van natuur, maar beseft men onvoldoende dat we de natuur met z'n allen doodknuffelen", aldus Van der Wal.

Droom komt uit

ORANJESTAD — Het Arubaanse beachtennis mixed-team heeft gisteravond voor het eerst de finale bereikt van de Nations Cup 2019. Dit is de eerste keer dat een Arubaans team de finale heeft weten te bereiken van de landencompetitie. Het team werd tijdens de finale verslagen door Italië en werd uiteindelijk sub-kampioen. Wereldkampioen windsurfen Sarah Quita Offringa had de eer om de prijzen uit te reiken.

Bolivia erkent nu Guaidó als leider Venezuela

LA PAZ — De conservatieve interim-regering van Bolivia erkent Juan Guaidó als president van Venezuela. Dat is een breuk met de koers van de oud-president Evo Morales, die juist een bondgenoot is van de Venezolaanse president Nicolás Maduro.

De linkse Morales stapte zondag op als president en vluchtte vervolgens naar Mexico, dat hem asiel had aangeboden. Zijn positie was onhoudbaar geworden doordat grote onrust was

ontstaan over vermeend gesjoemel tijdens de verkiezingen. In Bolivia trad vervolgens senator Jeanine Áñez uit het kamp van de oppositie aan als interim-president.

Áñez en haar regering hebben inmiddels besloten oppositieleider Guaidó 'vanaf nu' formeel te erkennen als rechtmatige leider van Venezuela. In dat olierijke land heerst honger door jarenlang wanbeleid en corruptie. Guaidó wordt gesteund door tientallen landen, maar het is hem nog niet gelukt Maduro aan de kant te schuiven.

Kroongetuige B. gehoord in andere moordzaak

SCHIPHOL — Kroongetuige Nabil B. moet worden gehoord over de moord op crimineel Wout Sabee in 2016. Dat gaat begin volgend jaar gebeuren, maar niet tijdens een openbare zitting bij de rechtbank.

B. is getuige in het grote liquidatieproces Marengo, dat losstaat van deze zaak, maar hij zou mogelijk informatie hebben over de moord op Sabee. De kroongetuige zou hebben gehoord dat Saïd Razoukki, de rechterhand van de meest gezochte crimineel van Nederland Ridouan Taghi, meer van de liquidatie zou weten. De moord zou

in opdracht van hen zijn uitgevoerd en te maken kunnen hebben met een mogelijk door Sabee gestolen partij drugs van 200 kilo.

Hoofdverdachte in de moordzaak is Marcel D. Zijn advocaat vroeg de rechtbank – voor deze zitting uitgeweken naar de extra beveiligde locatie op Schiphol – vandaag om D. vrij te laten uit de hechtenis waar hij al dertien maanden in zit. De rechtbank ging daar echter niet in mee, de verdenkingen tegen de 36-jarige man zijn nog te zwaar.

Sabee werd ruim drie jaar geleden in De Meern doodge-

schoten. Twee jaar daarvoor overleefde hij een aanslag op zijn leven. Twee mannen zijn inmiddels veroordeeld voor deze poging. Marcel D. wordt in deze zaak ook verdacht van de moordpoging. Sabee was voor zijn dood in gesprek met justitie. Hij had meerdere verklaringen afgelegd en bedongen dat deze pas openbaar mochten worden na zijn dood of als hij vermist zou raken.

De zaak gaat 30 januari verder met wederom een inleidende zitting. Wanneer de zaak inhoudelijk behandeld gaat worden, is nog niet duidelijk. Dat kan nog wel meer dan een jaar duren.

18 doden door bliksem in Pakistan

ISLAMABAD — In Pakistan zijn vandaag achttien doden gevallen door blikseminslagen. Dat gebeurde in de Tharwoestijn, bij de grens tussen Pakistan en India. De lokale politie noemt het

dodenaantal 'ongekend'. Ook werden meerdere huizen verwoest door het noodweer. Vanuit de stad Karachi is een hulpactie voor de getroffen dorpen op touw gezet. Er worden onder meer tenten

en dekens uitgedeeld. Normaal gesproken komen in Pakistan gemiddeld drie mensen per jaar om door blikseminslagen. De Tharwoestijn is een van de armste gebieden van Pakistan.

Foto: Ariën Rasmijn

Bohemian
BAR AND RESTAURANT
JEIRAUSQUIN Blvd 83
Between Hilton & Barcelo

**Reservation at 280 8448 &
www.bohemianaruba.com**
Parking in the Barcelo Hotel

November
Friday 15
Saturday 16

MARRAKECH
ليلة
Belly Dance
Couscous and Spices

Island Asia Store
2 Story Shopping

**Container Nobo a Yega
cu Hopi Mercancia Nobo.**
Pasa bishita nos na:
Avenida Milio Croes 122 (tegenover Pricemart)
Opening hours:
Mon-Sat 9 am - 7 pm (nonstop)
Sun: 10 am - 2 pm
Tel: 583-8888

NGO is expanding his operation in Aruba and seeking to recruit:

HIAS
Welcome the stranger.
Protect the refugee.

1. **Counselor** with a graduate degree in Psychology, counseling or social work; speaks fluent English and Spanish and with 3-5 years' work experience. The Counselor is responsible for delivering mental health and psychosocial support services, including responding to incidents of gender-based violence in a timely, survivor-centered and caring manner.
2. **Protection Officer** with a Bachelor degree in relevant social area and working experience between 1-3 years with Government or Civil Society. The Protection Officer is responsible for daily screening of beneficiaries and identification of beneficiaries who are most vulnerable, conducting in-depth interviews with them in order to respond to their protection needs. Applicants who wish to apply are required to submit their CV and Cover Letter to recruitment.hiasaruba@hias.org not later than 24 November 2019.

Aruba Animal Shelter

**Cats and Dogs
awaiting Adoption**

www.arubaanimalshelter.com

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

F A V I

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

University of Aruba

Symposium ter gelegenheid van het 30-jarig jubileum van het VN-Kinderrechtenverdrag

E VOZ DI E MUCHA
"Als grote mensen praten, zijn kleine kinderen stil"

Volgens het Kinderrechtenverdrag dient in al ons handelen waarbij kinderen betrokken zijn, het belang van het kind voorop te staan. Daarom is het van belang dat er naar kinderen geluisterd wordt. Tijdens dit symposium staat dan ook de stem van het kind centraal en komen ook kinderen over dit onderwerp aan het woord. Daarnaast hebben we drie sprekers die het belang van de stem van kind zullen belichten in het kader van het gezin (mw. Enid de Kort, gezinstherapeut), de rechtszaal (mr. Debby Angela, familierechter) en de maatschappij (mw. Sacha Geerman, Taskforce Kinderrechten).

Datum: Woensdag, 20 november
Tijd: 15.00-19.00 uur
Plaats: Aula
Universiteit van Aruba
Toegang is gratis
Voertaal: Pap / Eng / NL
Registratie:
www.ua.aw

BUCUTI & TARA
BEACH RESORT - ARUBA

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:
Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

REQUIREMENTS:
Proficient in English for all positions is required.

MAINTENANCE TECHNICIAN

- HVAC, Mechanical and electrical skills / experience
- Ability to work shifts, flexible and can work independently
- Prior relevant work experience required.

BREAKFAST WAITER/WAITRESS

- Waits on dining room guests, obtains order, and serves when food is prepared.
- Cleans and sets up assigned tables when guests have departed.
- Must maintain work areas and work stations for assigned shifts.
- Must be friendly, quick and efficient in his/her work.
- Must have a proven knowledge of service excellence standards.

We work in a drug-free environment, applicants will be submitted to pre-employment drug testing.

To apply, please send your resume by Email:
jobs@bucuti.com or Call: 583-1100 ext 136 for more information.

**Pa trabao
TRAMPOLIN**

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

AFL. 669,92
Credit availabel!

AFL. 322,24
Credit availabel!

AFL. 1210,52
Credit availabel!

AFL. 399,62
Credit availabel!

AFL. 243,80
Credit availabel!

AFL. 860,72
Credit availabel!

AFL. 897,82
Credit availabel!

AFL. 267,76
Credit availabel!

Visit us and shop at:

OPENING HOURS:
MONDAY TO SATURDAY
9AM - 6PM

VISIT OR CALL US AT:
AMC UNICON MEGASTORE
L.G. SMITH BLVD 144 ORANJESTAD
TEL: 521-1188

HOME & NATURE
www.homeandnaturearuba.com

VACATURE

BENU PHARMACY

Wij zijn op zoek naar een Apotheker voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten!

De Visser Pharma Group heeft een vacature en wij bieden uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden en een plezierige werkomgeving.

Mocht je interesse hebben in deze uitdagende functie stuur dan jouw CV en motivatie naar:

Han Deelstra
Manager Pharma BENU Caribbean
Frater Radulphusweg 1
Sjdeelstra@benucaribbean.com

Wij zijn jouw sollicitatie met plezier tegemoet.

Functie eisen

- In het bezit van een apothekers diploma
- Minimaal 2 jaar werkervaring
- In staat om te delegeren
- Goed om kunnen gaan met stressvolle situaties
- Gedegen kennis van Nederlandse en Engelse taal is een pré
- Uiteraard van onberispelijk gedrag

BENU Pharmacy Bush Road
Bush Road 79
+721 542 4900

BENU Pharmacy Dutch Quarter
A.T. Illidge Road 70
+5999 542 1980

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**
583-8383

Turtug Aruba

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
**Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93**

Eerste hoogbouwproject voor middenklasse

SAN NICOLAS — Een collectief van zes Arubaanse architecten presenteerde vorige week vrijdag de contouren van Sunrise Heights, een hoogbouwproject in San Nicolas. Het project moet niet alleen de woningnood lenigen, maar tevens een antwoord bieden op het ruimtegebrek dat steeds nijpender wordt. Het is de eerste van een reeks van vier hoogbouwprojecten vanuit de overheid.

In totaal komen er tussen 90 en de 100 woningen in een complex van twee tot vijf verdiepingen op een anderhalve hectare metend terrein van de voormalige Martin Luther King school aan de Comanchestraat in de wijk Lagoville. De omvang van de woningen bedraagt tussen de 90 en 120 m². De bedoeling is om halverwege 2020 te starten met de bouw. De eerste bewoners zouden in 2022 de nieuwe woningen kunnen betrekken. Ontwikkelaar van het project is de HEXA-groep, een initiatief van zes architecten die zijn aangesloten bij architectenvereniging Asociacion di Arkitekto y Ingenieronan na Aruba (Adiaa). Afgelopen vrijdag lichtten zij de plannen aan Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) toe.

Pre-reservering
Het gaat om koopwoningen voor de middenklasse, vertelt architect Raffi Kock aan de *Amigoe*. Het definitieve ontwerp ligt nog niet helemaal vast. Tijdens de uitreiking van de pre-reserveringen van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) tussen 2010 en 2012 voor erfpachtterreinen vanmiddag in Club Caiquito, wordt de interesse gepeild onder het publiek. Op basis daarvan gaan de architecten aan de slag met het definitieve ontwerp. De bouw zou dan grotendeels gefinancierd worden door de kopers van de woningen zelf, maar HEXA is nog in gesprek met de regering over de financiering van buitenruimten en de gemeenschappelijke voorzieningen, aldus Kock.

Een artists impression van het project.

DIP-directeur Haime Croes is architectenvereniging Adiaa gevraagd te komen met plannen voor hoogbouw, omdat de beschikbare ruimte op het eiland te schaars is om in de behoefte van 5000 nieuwe woningen tot 2030 te voorzien. Dat staat nog los van de 2000 aanvragen voor erfpachtterreinen die nog ‘in de molen’ zitten. DIP hoopt deze mensen ook te kunnen interesseren voor een ‘turnkey’-appartement, die ze direct van de ontwikkelaar kunnen kopen.

Betaalbaar
Architect Carlos Profeet bevestigt dat DIP Adiaa heeft uitgedaagd om te komen met een nieuw concept. “We zijn gewend aan terreinen van 500 tot 700 vierkante meter per huis, maar nieuwe ruimte daarvoor is beperkt beschikbaar. De enige optie die je dan hebt is om verticaal te gaan bouwen”. Een andere belangrijke voorwaarde gaat over toewijzing van woningen. Dat moeten

in eerste instantie mensen zijn die bij DIP op de wachtlijst staan. Het bedrag dat mensen gefinancierd kunnen krijgen voor de bouw van een huis, ligt volgens Croes gemiddeld tussen de 180.000 en 225.000 florin. Dat zal volgens hem dan ook ongeveer de prijs moeten zijn van een turnkey-appartement. Profeet kan nog geen mededelingen doen over de definitieve prijsstelling, maar benadrukt dat de woningen bestemd zijn voor de middenklasse voor wie een huis boven de 350.000 florin te duur is, maar ook geen aanspraak maken op een sociale huur- of koopwoning. Volgens Croes is er met de ontwikkelaars een *Memorandum of Understanding* (MoU) getekend en moeten definitieve afspraken nog worden gemaakt. Hij gaat er echter vanuit dat DIP en de ontwikkelaars er uit zullen komen.

Gemeenschap
Mensen die straks in Sunrise Heights wonen, maken onderdeel uit van een echte *community*, benadrukt de architect. Zo komen er gemeenschappelijke voorzieningen zoals een zwembad, een plek die gehuurd kan

worden voor feesten, privé parkeerplaatsen en ruimte die je kan huren voor opslag. Het is geen gesloten project, aan de buitenkant worden ook allerlei bomen geplant en recreatiemogelijkheden aangelegd, zoals een basketbalveld. “Je komt thuis en je hoeft je nergens zorgen om te maken”, stelt hij. “Bewoners hoeven geen eigen tuin bij te gaan houden, dit wordt gemeenschappelijk gedaan en de bewoners betalen hier een klein bedrag voor per maand. Daarnaast zijn de onderhoudskosten lager omdat het gaat om minder woningen en is het efficiënter in onderhoud en ook in energie.” Wat het project extra bijzonder maakt is dat bewoners vanaf de tweede verdieping kunnen uitkijken over de zee of juist de heuvels er achter, afhankelijk van in welke deel van het gebouw de woning zich bevindt. Naast het project in San Nicolas heeft DIP reserveringen gedaan voor hoogbouwprojecten in de buurt van Eagle Beach (prijsvraag loopt nog), Burubundo (in samenwerking met ambtenarenpensioenfonds APFA) en een vierde project waar Croes nog geen verdere mededelingen over kan doen.

Al 90 rancho-eigenaren hebben zich gemeld

ORANJESTAD — Al veel eigenaren van illegale rancho's gaven tot nog toe gehoor aan de oproep van de regering om hun eigendom te melden voor registratie. Dat zegt directeur Haime Croes van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP). Hij roept eigenaren die hun rancho nog niet hebben gemeld op dit alsnog te doen.

Begin oktober meldde Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) dat iedereen die een rancho heeft op een rif of aan de noordkust van het eiland vanaf 1 november twee maanden de tijd krijgt om zich als verantwoordelijke voor het bouwswel te registreren bij de DIP. Rancho's worden door Arubaanse families traditioneel gebruikt om vakantie te vieren. Volgens DIP-directeur Jaime Croes is massaal gehoor gegeven aan die oproep. Op de dag dat de inschrijving opende, meldden zich gelijk negentig mensen bij het loket van de DIP. Tot nog toe hebben twintig personen de benodigde informatie formeel aangeleverd die nodig is om de rancho te formaliseren. Op grond van een

analyse van digitale kaarten die afgelopen maanden is uitgevoerd, schat DIP het aantal illegale rancho's op minstens 100, verklaarde infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) in een persconferentie.

Venezuela
DIP-directeur Croes benadrukt dat registratie belangrijk is, mede omdat diverse instanties afgelopen tijd hun zorgen uitten over de veiligheid op Aruba. Dat houdt volgens hem verband met de onstabiele situatie in Venezuela en de overtocht van Venezolanen die illegaal op Aruba verblijven en zich onder meer in ongeregistreerde rancho's zouden schuilhouden. Ook worden de bouwsels soms illegaal bewoond.

Dat is niet toegestaan. Juist die veiligheidssituatie is een van de redenen waarom Croes rancho-eigenaren die hun bezit nog niet hebben aangemeld maant dit alsnog te doen. Voor registratie moeten eigenaren een bedrag van 5 florin betalen per vierkante meter als precariokosten. Croes spreekt de hoop uit dat meer eigenaren zich komen registreren. Dat kan nog tot 1 januari.

(Nog) geen sloop
Anders dan wat bij de aankondiging van de maatregel in oktober gemeld werd, is er vooralsnog geen sprake van sloop van rancho's in het geval zich voor 1 januari geen eigenaren hebben gemeld. Minister Oduber benadrukte vanochtend tijdens een persconferentie dat registratie prioriteit heeft. De regering zal eerst alles in het werk stellen eigenaren op te sporen. Pas daarna zal de regering besluiten wat verder te doen, aldus minister Oduber.

Grote drugsvangst kustwacht

ORANJESTAD — Naar nu bekend is geworden heeft de Kustwacht Caribisch Gebied maandmorgen een boot onderschept nabij Aruba. Op de boot werden meer dan 3000 kilo drugs aangetroffen. De drugs zijn deze week op last van het Openbaar Ministerie (OM) vernietigd. De verdere afhandeling van de zaak is overgedragen aan internationale autoriteiten. De kustwacht wijst er nogmaals op voor hun werk voor een belangrijk deel afhankelijk te zijn van waarnemingen van alerte burgers. Wie iets verdachts ziet kan de kustwacht dag en nacht bereiken via nummer 913.

Lagere bezetting hotelkamers in oktober

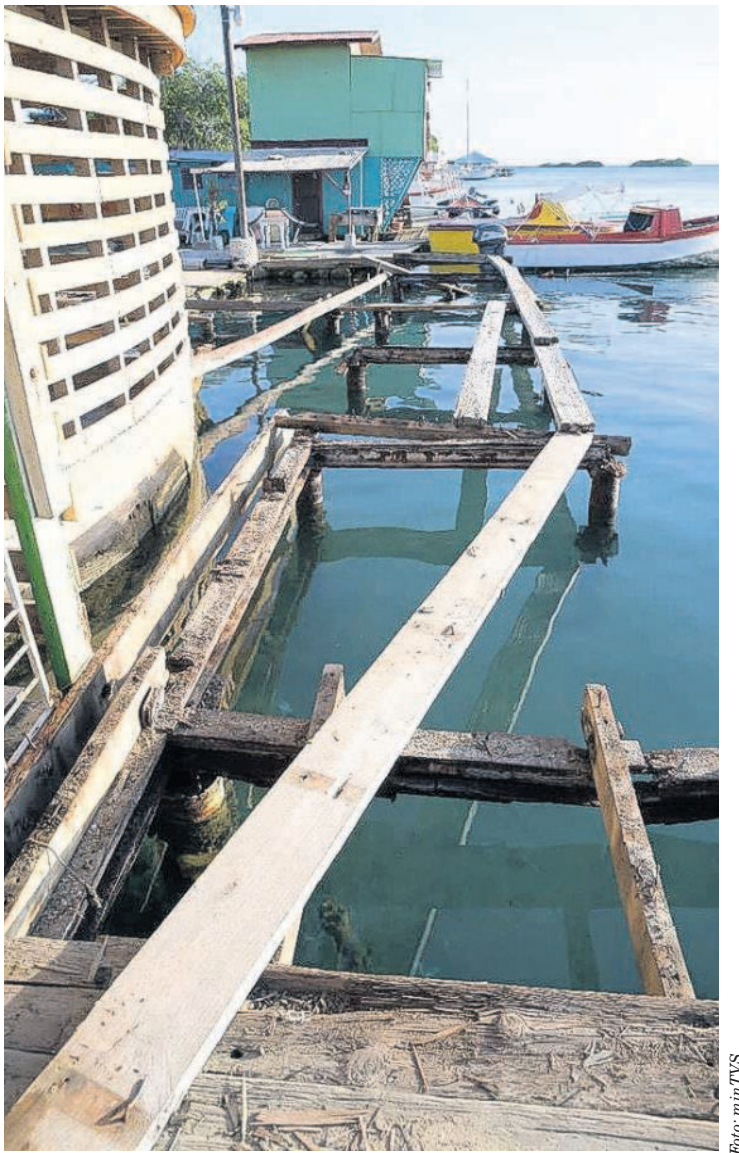
ORANJESTAD — Vergeleken met de oktobermaand in 2018 was er een lagere bezetting: slechts 78 procent van de hotelbezetting in het jaar daarvoor. Dat stelt de Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata) in een persbericht. Wel was de bezetting iets hoger dan die in de gewoonlijk slappe septembermaand. De Average Daily Rate (ADR), de gemiddelde prijs van de hotelkamer, is in een jaar met 5,3 procent gestegen tot 219,76 dollar. De RevPar, de gemiddelde opbrengst per hotelkamer, steeg, vergeleken met oktober 2018, met 5,4 procent tot 171,51 dollar.

De maandelijkse presentatie van de resultaten van de hotelsector door de Ahata laat dit jaar veelal een positief beeld zien, al liet de Ahata bij de vorige presentatie al duidelijk merken dat enige relativering op zijn plaats is. Aruba heeft een impuls gekregen na de orkaan Irma in 2017 waardoor veel toeristen een andere bestemming zoch-

ten en Aruba als orkaanveilig eiland grote aantrekkingskracht had. Bovendien gaat de Ahata uit van een mogelijke recessie die gevolgen zal hebben voor de toeristenindustrie. Het beeld van de eerste maanden is nog steeds dat de opbrengsten omhoog gaan bij iets lagere bezetting. De hotelbezetting was 84,9 pro-

cent, dat is minus 1,1 procent vergeleken met de bezetting in dezelfde periode van 2018. De ADR steeg echter met 6,8 procent en de RevPar met 8,2 procent. De Ahata verwacht positieve resultaten van de hotelsector over geheel 2019. De cijfers zijn gebaseerd op zeventien hotels: Amsterdam Manor Beach Resort, Barceló Aruba, Boardwalk Hotel, Brickell Bay Beach Club, Bucuti & Tara Beach Resort, Divi & Tamarijn All-Inclusive, Eagle Aruba Resort, Holiday Inn Resort Aruba, Hyatt Regency Aruba, Manchebo Beach Resort, Marriott Aruba & Stellaris Casino, The Mill Resort, Renaissance Aruba Resort, The Ritz-Carlton, RIU Palace, Riu Antillas en Talk of the Town.

Renovatie pier Spaans Lagoen

ORANJESTAD — De pier in het Spaans Lagoen is hoognodig aan renovatie toe. Deze week kwamen Toerisme-minister Dangui Oduber, vertegenwoordigers van het Centro Pesco Hadicurari en enkele genodigden bijeen bij de pier. Ze konden met eigen ogen de noodzaak van de renovatie aanschouwen en de minister had de gelegenheid zijn plannen voor verbetering van de pier aan te kondigen. Al jaren lang is de staat van de pier deplorabel en het is alweer vijf jaar geleden dat Hadicurari hierover bij de overheid aan de bel trok. In samenwerking met de Stichting Hadicurari zal nu het herstel aangepakt worden. De minister benadrukte nog het belang van de visserij op Aruba, want dankzij de vissers kunnen de restaurants de toeristen verse vis voorschotelen, wat de gastronomie op Aruba volgens hem naar een hoger niveau tilt.

Vierlandenoverleg onderwijs

DEN HAAG — Jaarlijks vindt er overleg plaats tussen de Onderwijs-ministers van de vier landen in het Koninkrijk. Dinsdag ontmoetten de bewindslieden elkaar in Den Haag, waarbij ook de gevolmachtigde ministers van Aruba en St. Maarten aanwezig waren. Men besprak lopende zaken, wisselde informatie uit en besprak onderwerpen waarbij de landen in de toekomst kunnen gaan samenwerken.

Johnson
notary services

AUCTION
THURSDAY
December 12, 2019

On Thursday December 12, 2019, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public. ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

COCHINILLA 54

standing on a parcel of full ownership land, ca. 590 m2 in size, situated at Papión in Aruba, being a part of the parcel as further described in measure document 5 M 98 / 1967, with index number D 12352.

Starting bid: Afl. 150.000,--

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- A private bid can be submitted until November 27, 2019, 5 PM.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.

For more information:
WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Een dag uit het leven van...

Jack Bult

Je ziet hem wel eens staan op de werkvloer als een veldheer die zijn troepen inspecteert, maar doorgaans kom je hem niet tegen. Zijn werk speelt zich meestal af achter de schermen van Aruba's grootste supermarkt, Super Food. We hebben het hier over de directeur Jack Bult. Benieuwd waar zo iemand de hele dag mee bezig is? We mochten een dagje meelopen.

door Luc Peek

Onze dag begint ruim voor zeven uur als Jack van huis vertrekt voor een doorsnee werkdag. Hij woont redelijk dicht bij zijn werk, dus om zeven uur kan de eerste kop koffie worden genuttigd. Hij is niet als de doorsnee directeur te herkennen, een modieuze jeans en bijpassend overhemd is wel zo'n beetje zijn standaard outfit. Omdat hij als eerste op kantoor aanwezig is, valt hem de eer te beurt de afwasmachine van het kantoor leeg te ruimen. Dat blijkt later een dagelijks ritueel te zijn. Daarna een rondje door de zaak om de mensen te begroeten en de winkel te inspecteren. Zo haalt hij al lopende een bak mosselen uit de koeling waarvan de houdbaarheidsdatum is overschreden. Inderdaad, een oog voor detail.

Hoe het allemaal begon

We lopen mee naar zijn kantoor dat boven de ingang is gelegen. Van daaruit heeft hij een goed overzicht op de winkel. En daar heeft hij ook de rust en tijd voor een praatje over zijn geschiedenis op Aruba. In 1990 was hij op uitnodiging van een vriendin op vakantie op Aruba en besloot dat zijn toekomst best wel eens onder de zon en tussen de palmen zou kunnen liggen. Hij begon in 1991 bij de toenmalige supermarkt Pueblo als versmanager en heeft daar vijf jaar gewerkt. Pueblo kwam in de problemen en via een relatie in Nederland kreeg hij het verzoek contact op te nemen met de toen al bestaande supermarkt Kong Hing. Ook daar heeft hij vijf jaar gewerkt als bedrijfsleider en nadat hij ontslag had genomen heeft hij uiteindelijk in 2003 Super Food opgericht. Dat viel niet al te best bij de concurrentie, maar na een moeilijk eerste jaar bleek het uiteindelijk toch een succesformule.

Zo succesvol, dat in 2011 werd begonnen met de bouw van het huidige onderkomen.

Super Food

Invmiddels werken er bij Super Food ruim 350 werknemers, waarvan ongeveer 90 procent lokaal is. Deze ploeg krijgt regelmatig trainingen en instructies om toch maar vooral de klanten optimaal van dienst te kunnen zijn. In samenspraak met de overheid en de lokale opleidingen EPB en EPI wordt momenteel een project opgezet om studenten tijdens de opleiding parttime in dienst te nemen om ze daarna op kosten van Super Food naar Nederland te laten gaan voor een gedegen vakopleiding. Op Aruba is alleen de basis vakopleiding, maar Jack zoekt de kandidaten die meer willen. En die op uitnodiging verder willen op hun vakgebied, zoals slagers, bakkers en groentespecialisten.

Zorgen over de toekomst

In de ochtend heeft Jack diverse besprekingen

met afdelingschefs en leveranciers. Assortiment, kwaliteit en prijzen worden doorgenomen. En de uitbreiding van de parkeerplaats, die ongeveer 30 procent groter gaat worden. Dit zal voorlopig de laatste uitbreiding zijn, want Jack maakt zich zorgen over de toekomst. Door alle nieuwe belastingen worden volgens hem de boodschappen en het leven vaak gewoon te duur op Aruba. En dus ook voor de toerist. In samenspraak met de groothandel wil hij maandelijks 100 producten in prijs verlagen. Er moet volgens hem iets gaan gebeuren, want zoals het nu is, wordt het allemaal heel zorgelijk op Aruba. Rond het middaguur tovert hij zijn ontbijt uit een bureaulade. Een plastic zakje met daarin twee bruine boterhammen en een banaan. Hij mag dan wel al bijna dertig jaar op Aruba wonen, sommige zaken blijven heel Nederlands.

Goede doelen

Na de lunch staat er een meeting op de agenda met de stichting Kibrahacha. Maandelijks is er binnen

de winkel een goed doel aan de beurt. Zij krijgen extra aandacht en de caissières vragen de klanten om een bijdrage voor dit goede doel. Een initiatief waar Jack trots op is en waar ze al twee jaar lang iedere maand een goed doel mee ondersteunen. Bedragen van soms wel ruim 50.000 florin worden op deze manier opgehaald. De besteding door de goede doelen van deze enorme bedragen wordt door een externe organisatie (Cede) ook keurig gecontroleerd. Gaandeweg de dag blijkt dat Jack een sociaal mens is die graag met Super Food de goede doelen steunt. Niet alleen met geld, maar vaak ook met goederen en ondersteuning.

Later op de dag

Na deze meeting volgt er weer een rondje over de winkelvloer. Dan blijken toch wel heel veel klanten de grote baas te kennen. Hij wordt steeds weer begroet en aangesproken. En hoe hij het doet weten we niet, maar hij heeft voor iedereen tijd. Rond een uur of zeven is het voor Jack einde werkdag. Met een tasje boodschappen naar huis en daar zelf koken, helemaal het leven van een vrijgezel. Met een zesdaagse werkweek en werkdagen van gemiddeld twaalf uur blijft er ook maar weinig tijd over voor een sociaal leven naast Super Food.

Jack's toekomst

Wel gaat hij nog regelmatig naar Nederland en dan in het bijzonder naar zijn provincie Friesland. Hij heeft daar in de buurt ook weer sinds een paar jaar een eigen stekkie, een gerenoveerde woonboot. Met zijn 55 jaar denkt hij ook na over zijn toekomst. Zijn ideaalbeeld is een managementteam dat hem niet meer nodig heeft. Dat wil hij binnen vijf jaar kunnen realiseren. Om daarna rustig af te kunnen bouwen en vooral bij strenge Hollandse kou het vliegtuig te kunnen nemen. Want het oer-Hollandse schaatsen op natuurijs blijft zijn grote passie.

Luc Peek is een gepensioneerd zakenman die inmiddels ruim twaalf jaar op Aruba woont. Als schrijver is hij onder meer actief als vrijwilliger bij The Donkey Sanctuary. In zijn (vele) vrije tijd is hij vaak te vinden op Tierra del Sol. Daar probeert hij van die kleine balletjes over het gras te jagen. Lekker buitenspelen noemt hij dat...

Meer dan alleen een krant!

Voor tijdelijke versterking van onze verkoopafdeling is de Amigoe (Aruba) op zoek naar een:

**Advertentieverkoper (m/v)
Freelance**

Wat vragen wij van jou?
Jij:

- bent sociaal, spontaan en hebt goede communicatieve vaardigheden en een verzorgd uiterlijk;
- bent minimaal beschikbaar en vindt het niet erg om in de avonden en/of weekenden te werken;
- kunt goed zelfstandig werken, bent nauwkeurig en flexibel;
- bent servicegericht, enthousiast en altijd in voor een praatje met klanten;
- hebt een goede beheersing van de Nederlandse, Engelse en Papiamentse taal.
- Hebt goede contacten binnen de lokale commerciële sector
- beschikt over eigen vervoer.

Wat bieden wij?
Aantrekkelijke commissie, auto en telefoon vergoeding.
Loon is afhankelijk eigen verkoop en interesse!

Graag ontvangen wij je reactie vóór 30 november 2019. Je kunt je c.v. met motivatiebrief sturen naar gwillems@amigoe.com of achterlaten bij ons kantoor aan de Bilderdijkstraat 16 – lokaal 2, tegenover Colegio Arubano.

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

**WIN
Amazing Prizes!**
#AMIGOEBCREATIVE

**ALL INCL. TRIP TO
CURACAO**

**FREE
SUBSCRIPTIONS**

**ASUS
TABLET**

**WEEKEND STAY
FOR TWO**

**AMIGOE
MERCH**

**Like
Amigoe Aruba
on Facebook**

**Take
a selfie with
an Amigoe
or AoS**

**1 LIKE
=
1 VOTE**

**TAG AMIGOE
AND
SHARE!**

**LIKE THE PAGE
INSTANTLY?**

scan the code!

**WINNERS WILL
BE ANNOUNCED
DECEMBER 18,
2019**

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Art Fashion 2019

Mode met een boodschap

Foto: ArtisA

SAN NICOLAS — De vierde editie van Art Fashion vindt woensdag 20 november plaats en heeft dit jaar als thema ‘Breaking the Silence’. Nieuw dit jaar zijn de pop-up winkels waar de creaties van de twaalf deelnemende ontwerpers te koop zullen zijn op en rondom Plaza Lolita in San Nicolas.

door onze verslaggever
Carina Wever

Sinds 2016 organiseert Tito Bolivar met zijn organisatie ArtisA het mode-evenement Art Fashion als onderdeel van de Aruba Art Fair (AAF). In 2018 werd een diepgaande wending aan Art Fashion gegeven door de introductie van een thema waarmee het evenement getransformeerd werd in een sociale bewustwordingscampagne. Bij deze

vierde editie van Art Fashion koos de organisator ervoor om de stilte te verbreken rondom verschillende actuele sociale problemen door middel van het thema ‘Breaking the Silence’.

Kunst
Tijdens de modeshow, waarvan twaalf lokale en internationale modeontwerpers, tien visagisten en talloze modellen deel zullen nemen, komen verschillende

onderwerpen op artistieke wijze aan bod zoals kindermisbruik, *bodyshaming* en geestelijke bewustwording. De *Amigoe* sprak met lokale modeontwerpster Gionina Engelhardt, afgestudeerd aan het Amsterdam Fashion Institute over de Art Fashion show: “Het zal heel interessant zijn om te zien hoe de ontwerpers elk op unieke wijze hun boodschap naar voren brengen ten behoeve van de sociale bewustwordingscampagne. Dit gaat om veel meer dan mode, dit is kunst.” Art Fashion 2019 vindt plaats op woensdag 20 november van 19.00 tot 23.00 uur op en rondom Plaza Lo-

lita in San Nicolas. Deelnemende ontwerpers dit jaar zijn Javan Croes, Valentina Terra, Erica Moran, Fausta, Marlon Maduro, Gionina Engelhardt, Milena, Maria Gonzalez, Giovanni Abath, Clayton Mojen, Tom Junker, en Gigliola Gomez. Tevens zullen er enkele pop-up winkels geplaatst worden waar de creaties van de verschillende ontwerpers te koop zullen zijn, en de show zal feestelijk worden afgesloten met een afterparty. Kaarten zijn te koop bij alle ontwerpers, ArtisA, en onder meer bij modewinkels zoals Trash by Ronchi, Lindy’s Boutique en Victoria’s Secret.

Aanmelden lokaal terugbetalen DUO

ORANJESTAD — Oudstudenten uit Nederland die nog een studieschuld moeten terugbetalen aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) kunnen zich nu aanmelden om dit via een lokale bankrekening te doen. De aanmelding voor het lokaal terugbetalen vanaf het jaar 2020 moet voor zondag 15 december zijn ingediend bij de voornoemde instantie. Dient de persoon in kwestie de aanvraag te laat in, dan moet diegene een heel jaar wachten voordat hij of zij weer in aanmerking kan komen voor het lokaal terugbetalen. DUO zet even de voor-

delen van lokaal terugbetalen op een rij, namelijk hiermee kan de schuld worden betaald in eigen valuta, het bedrag kan gewoon overgemaakt worden vanaf de eigen lokale rekening wat tevens goedkoper is dan het overmaken naar een Nederlands rekeningnummer. Aanmelders krijgen tegen eind januari een bericht over welk bedrag ze in lokale valuta moeten betalen. Wie al lokaal terugbetaalt hoeft op dit moment niets te doen, de aanmelding wordt namelijk automatisch verlengd voor het jaar 2020.

Colombiaanse ex-burgemeester overhandigt schrijfwerk

ORANJESTAD — De bekende Colombiaanse auteur, poëet en acteur Pedro Antonio Vargas Álvarez heeft zijn laatste boek ‘Un alcalde en apuros’ (vrij vertaald ‘Een burgemeester in nood’) overhandigd aan de directeur van de Nationale Bibliotheek van Aruba, Astrid Britten, en haar collega Yosmar Maduro-Sneek. De schrijver is enkele weken op het eiland, onder andere omdat hij deelnam aan de Kinderboekenweek. Vorig jaar deed Vargas Álvarez

ook al mee en aangezien hij hier zodanig van genoot, besloot hij om dit jaar weer hiervoor naar het eiland te komen. De auteur is oorspronkelijk geboren in het Colombiaanse Bogota en was behalve schrijver ook burgemeester. In zijn laatste werk schrijft hij daarom over het thema politiek, overheid en de ontwikkelingen van gemeenten waarbij hij tegelijkertijd onder andere ‘komische’ ervaringen deelt uit zijn eigen tijd als burgemeester.

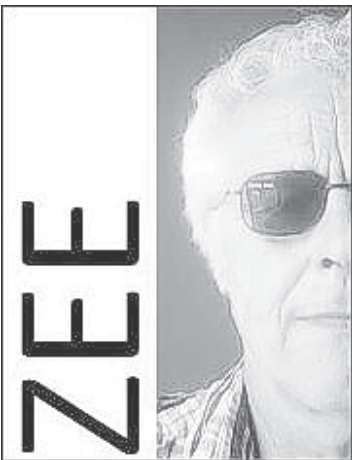
ZEE

De verloren onschuld

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

‘In het kort’ is niet meer. Jarenlang heeft u op pagina 3 in de rechterkolom klein politienieuws kunnen lezen, maar daar is een einde aan gekomen. Ik moet bekennen dat ik de initiatiefnemer was voor het schrappen van deze rubriek. Toch was het mijn favoriete rubriek, om te lezen, maar ook om te schrijven. *Kill your darlings*, heet dat. De keren dat ik de redactie te hulp schoot door met wat journalistiek en correctiewerk bij te dragen, kreeg ik steevast de opdracht om ‘In het kort’ te gaan vullen. Dat deed ik graag, het nieuws was klein, je kon er wat grappjes in kwijt en af en toe mocht je wat plagerig en melig richting de politie schrijven. Door hun overdreven ambtelijk woordgebruik te imiteren, bijvoorbeeld. Of door de draak te steken met overijverige dienders die trots een paar kwajongens op de politiewacht inleverden, omdat ze een gram marihuana in hun bezit hadden. Ondertussen voer op een paar kilometer uit de kust natuurlijk een boot langs met 100 kilo cocaïne.

Er zijn verschillende redenen waarom de rubriek is komen te vervallen. Er wordt te weinig nieuws

vanuit de politie aange dragen om onderhouden de verhaaltjes te kunnen schrijven. Bovendien veranderde het karakter van die berichten steeds meer. Tot voor enkele jaren kon u nog stukjes lezen over automobilisten die werden aangehouden met een flinke slok teveel op. Die werden dan gecontroleerd op geur, tred en tongval, vermanend toegesproken en moesten hun auto laten staan. Vervolgens brachten de agenten de boosdoener even naar huis waar hij of zij de roes kon uitslapen. Dat is er tegenwoordig niet meer bij. Een beschonken rijder wordt aangehouden, moet blazen en/of een bloedproef ondergaan en daarna in het ergste geval in een kale politiecel ontnuchteren. Hoe de overtreder thuis komt, moet hij zelf maar regelen.

Politiecontroles lijken zich ook steeds meer te richten op bestuurders met een Zuid-Amerikaans uiterlijk in een oude auto. Etnisch

profiëren noemen ze dat in Nederland en ze doen daar heel moeilijk over. Hier levert het tot nu toe geen discussie op. Politieberichten over dergelijke controles eindigen meestal nogal grimmig. De auto is niet in orde, de papieren ook niet en na een korte controle van de emigratiedienst kan de bestuurder plus het gezelschap naar de Guarda Nos Costa om uitgezet te worden. Niet iets om grappjes over te maken, lijkt me.

Toen we nog maar net op Aruba woonden, wezen mijn vrouw en ik elkaar vaak op de stukjes in ‘In het kort’. Over een gestolen fiets bijvoorbeeld of over wasgoed dat van de lijn verdwenen was. We kwamen uit een deel van de wereld waar men angst had voor terroristische aanslagen, hier haalden fietsen en wasgoed nog de krant. We waren in een tropisch paradijs aanbeland. De rubriek ‘In het kort’ paste perfect in die rustige, vriendelijke samenleving. Maar we hebben Aruba zien veranderen. Politieberichten gaan steeds meer over geweld, overvallen, moord en andere vreselijkheden. Aruba is meegenomen in de vaart der volkeren, Aruba heeft zijn onschuld verloren en de krant past zich daarbij aan.

Ik wens u weer een goed weekend toe. Pas goed op uw fiets en uw wasgoed, u haalt er de krant niet meer mee.

Informatieavond over gezondheid voor mannen

ORANJESTAD — De Algemene Ziektekostenverzekeraar (AZV) organiseert aanstaande dinsdag om zeven uur ‘s avonds een interactieve bijeenkomst speciaal voor mannen in het Super Do It Center in Shaba. Uit de statistieken van de AZV is naar voren gekomen dat bepaalde ziekten meer bij vrouwen lijken voor te komen dan bij mannen. Het vermoeden bij de zorgverzekeraar is dat mannen

minder snel de neiging hebben om zich bij de dokter te melden voor een check-up, waardoor wellicht een verkeerd beeld is ontstaan over wie bijvoorbeeld aan hoge bloeddruk of een hoog bloedsuikergehalte lijdt.

Daarom organiseert de AZV in samenwerking met een aantal partners een interactieve sessie die bedoeld is om mannen meer bewust te maken van een goede

preventieve zorg voor hun gezondheid. Geen betere datum daarvoor dan op internationale manndag, 19 november, en geen betere locatie dan een bouwmarkt. De AZV, Fundacion Contra Cancer di Prostaat, Fundacion CVA en Aruba Heart Foundation zullen ter plekke informatie verschaffen en er zal gelegenheid zijn om gezond eten te proeven en ook om prijzen te winnen.

INGEZONDEN

Digicel, onderzeese glasvezel en het algemeen belang

EERDER DEZE week schreef Augustin Vrolijk een ingezonden stuk dat onder andere refereerde aan de glasvezelnetwerkplannen van Digicel en hij poneerde de vraag (meen ik) hoe deze plannen zich verhouden tot het algemeen belang van Aruba? Graag licht ik dit toe. Als we het hebben over internet denken velen dat het internet in de ‘cloud’ (dus ergens boven) zit, dat draadloos betekent dat wij via de lucht communiceren en dat al onze data ergens in de lucht hangen. Dit is op zich begrijpelijk, alleen het klopt niet. Ruim 98 procent van alle zogeheten ‘traffic’ vindt plaats via globale glasvezelnetwerken. 70 procent van de wereld bestaat uit water en het is daarom ook niet verwonderlijk dat de meeste glasvezelnetwerken onder water liggen en vanaf de bodem van de zee

zorg dragen voor onze mondiale communicatie. Noemenswaardig is dat deze kabels vanwege hun aard en samenstelling geen effect hebben op de flora en fauna van de zeebodem. Het zou goed zijn om te beseffen dat de telecommunicatie waarvan wij vandaag mogen genieten niet mogelijk is zonder deze (onderzeese) glasvezelnetwerken en dat de (romantische) cloud de facto bestaat uit een netwerk van datacenters (gebouwen) verbonden met glasvezel.

Dat hiermee ook gegeven is dat dit soort infrastructuur niet alleen bijdraagt aan het algemeen belang maar een absolute vereiste is voor het bestaan en de verdere ontwikkeling van ons eiland. Immers, zonder deze infrastructuur heeft Aruba geen toegang tot het international

bancaire stelsel (denk aan: SWIFT, pinpasjes (Maestro, Cirrus) en betaalmiddelen (Visa, Mastercard en Amex). Er zou ook wegens het gebrek aan de vereiste communicatie-infrastructuur geen luchtverkeer van en naar Aruba kunnen zijn en zullen de cruiseschepen om dezelfde reden zich heel snel afmelden. Los hiervan nemen we dan ook afstand van dingen zoals Google, Facebook, Paypal, 5G, de Internet of Things en het idealisme rond e-government. Leven zonder Netflix en sociale media zou overigens wel grappig kunnen zijn. Als we op Aruba lang genoeg wachten – totdat de huidige onderzeese kabels het niet meer doen – en tegelijkertijd initiatieven zoals die van Digicel blijven tegenwerken komen we zonder enige moeite bij deze scenario’s. Wordt het algemeen belang hiermee gediend? Digicel heeft sinds 2016 aangeboden om een nieuwe onderzeese kabel aan te leggen maar de ministers van telecommunicatie reageren al bijna vier jaar niet en de huidige minister wees het verzoek vorige week met droge ogen af.

Nou goed, sterke verhalen van die Gomez zou u kunnen zeggen, maar ondertussen lanceerde Google deze week wel een 10.500 km lange on-

derzeese kabel onder de naam Curie om een verbinding te maken tussen het center in Chili en Californië. Chili had al ruim vijftien jaar geen onderzeese kabel en had nagenoeg geen ervaring hiermee maar heeft Google juist omarmd om Curie mogelijk te maken en als land mee te kunnen gaan met de tijd. In dit opzicht is het wel raar te noemen dat Aruba (lees: minister Crispino Romero) in dezelfde situatie als Chili juist ervoor kiest om een aanbieder van dit soort infrastructuur hardnekkig en stelselmatig tegen te werken, Digicel door de ene na de andere juridische procedure te slepen en de komst van een nieuwe onderzeese kabel voor Aruba zo lang mogelijk te stagneren en te traineren. Dit laatste lijkt mij in ieder geval niet te rijmen met het algemeen belang. Maar wie weet kan excellentie Crispino Romero in een eloquente reactie ons de (echte) wegwijs maken? Overige reacties zie ik ook graag tegemoet.

Over de noodzaak en voordelen van ondergrondse glasvezelnetwerken schrijf ik later.

LINCOLN D. GOMEZ
Algemeen directeur Digicel
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

TASTE OF BELGIUM
RESTAURANT

is expanding and looking for new assets to our team

WAITER / WAITRESS
Fulltime & Parttime

Must have fine dining experience | Passion for the job |
Valid work permit | Teamplayer | Hard working | Outgoing
Personality | Good salary | Reference letter a must!

Join our team now! Apply at info@tasteofbelgium.aw
with your CV and reference letter

Steun ons
werk
met
uw
gift.

Euro

Kleine winsten

AMSTERDAM — De meeste Europese beurzen lieten vandaag kleine winsten zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent in de plus op 597,07 punten. De MidKap dikte 0,5 procent aan tot 897,17 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs stegen tot 0,5 procent. Londen zakte 0,2 procent. Zorgtechnologiebedrijf Philips ging op kop in de AEX met een winst van 1,8 procent. ArcelorMittal won 1,4 procent. Het staalbedrijf mag van het hoogerechtshof in India de overname van zijn failliete branchegenoot Essar Steel afroندن. Informatieleverancier RELX sloot de rij met een verlies van 0,8 procent. De chipbedrijven waren in trek na positieve cijfers van branchegenoten uit de Verenigde Staten. In Amsterdam stegen ASML, ASMI en Besi tot 1,7 procent. De euro was 1,1023 dollar waard tegen 1,1016 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,4 procent goedkoper op 56,53 dollar. Brentolie zakte 0,7 procent tot 61,83 dollar per vat. Volgens het Internationaal Energieagentschap (IEA) zal de oliemarkt volgend jaar te maken hebben met een overaanbod.

Tokio

Winst

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag met winst gesloten. De toonaangevende Nikkei in Tokio ging 0,7 procent hoger het weekeinde in op 23.303,32 punten. De hoofdindex verloor deze week 0,3 procent. Bij de bedrijven won Japan Post Insurance bijna 6 procent. De door een boekhoudschandaal getroffen Japanse levensverzekeraar kwam met beter dan verwachte kwartaalcijfers. De resultaten van de Japanse bank Suruga Bank vielen eveneens in goede aarde en werden beloond met een koerswinst van ruim 7 procent. De beurs in Shanghai noteerde tussentijds een min van 0,2 procent. Een woordvoerder van het Chinese ministerie van Handel stelde dat de Verenigde Staten en China discussies voeren over de eerste fase van een handelsakkoord en dat het terugdraaien van sommige Amerikaanse importtarieven cruciaal is voor het bereiken van een overeenkomst. In Hongkong stond de Hang Seng-index 0,1 procent in de plus en de Kospi in Seoul kreeg er 0,9 procent bij. De All Ordinaries in Sydney eindigde 0,9 procent in de plus onder aanvoering van de Australische banken.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winsten aan de handel begonnen. De Dow-Jones-index noteerde kort na de openingsbel 0,3 procent in de plus op 27.870 punten. De brede S&P 500 won ook 0,3 procent, tot 3107 punten, en technologiegraadmeter Nasdaq ging met 0,4 procent omhoog naar 8515 punten. Het optimisme over een handelsdeal lijkt weer wat terug te keren. De Amerikaanse handelsminister Wilbur Ross sprak over de laatste fase in de onderhandelingen, maar waarschuwde wel dat de nieuwe invoertarieven op Chinese goederen, die op 15 december gepland staan, alsnog kunnen ingaan. Toeleverancier aan de chipsector Applied Materials kreeg de handen van beleggers duidelijk op elkaar met positieve verwachtingen voor het lopende kwartaal. Dat zou een signaal kunnen zijn dat de zwakte in de chipmarkt ten einde komt. Het aandeel steeg meer dan 7 procent. Producten van chips en grafische kaarten NVIDIA opende eveneens de boeken en won in de eerste handelsminuten 0,6 procent.

Grote pensioenfondsen tonen iets van herstel

UTRECHT — De grote pensioenfondsen PFZW en ABP hebben in de maand oktober iets van herstel getoond. De dekkingsgraden van de fondsen, die de verhouding laten zien tussen aan de ene kant het vermogen en aan de andere kant de pensioenen die nu en in de toekomst moeten worden betaald, stegen op maandbasis.

Bij PFZW ging het om een stijging met 1,9 procentpunt tot 94,1 procent. De dekkingsgraad bij ABP liep met 2,2 procentpunt op tot 93,2 procent.

Meerdere pensioenfondsen waarschuwden onlangs dat massale pensioenverlagingen onder de huidige pensioenregels en met de extreem lage rentes bijna niet meer te voorkomen zijn. Of er straks gekort moet worden,

hangt af van het niveau van de graadmeters aan het einde van dit jaar. Als de actuele dekkingsgraad eind dit jaar lager is dan 94 procent, worden de pensioenen al in 2020 verlaagd, aldus PFZW.

Ook bij ABP wordt gewaarschuwd voor ingrepen, omdat de rente een veel grotere invloed heeft op de dekkingsgraad dan het rendement dat is behaald. Daardoor wordt

het steeds waarschijnlijker dat ABP in 2020 de pensioenopbouw en -uitkeringen moet gaan verlagen.

Er wordt in Den Haag overigens ook nog gewerkt aan plannen om kortingen op pensioenen te voorkomen. ABP-voorzitter Corien Wortmann vindt het niet uit te leggen dat er bij de fondsen meer geld in kas zit in dan ooit, maar dat toch een verlaging van de pensioenen dreigt.

Pensioenfondsen Metaal en Techniek (PMT) en Metalectro (PME) vroegen minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken) eerder al per brief met klem om pensioenkor-

tingen volgend jaar te voorkomen. De dekkingsgraden van die fondsen stegen naar 95,8 procent (PMT) en 95,1 procent (PME) na een dip in de zomermaanden.

De beleidsdekkingsgraad van PFZW, het gemiddelde van de voorbij twaalf maanden, kwam uit op 96,8 procent. Bij ABP kwam de beleidsdekkingsgraad uit op 96,3 procent. De minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad was tot nu toe 104,3 procent. In het pensioenakkoord is voorgesteld dat de minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad 100 procent wordt. Dit is nog niet wettelijk vastgelegd.

Vlnr.: de Zuid-Afrikaanse president Cyril Ramaphosa, de premier van India Narendra Modi, de Chinese president Xi Jinping, de Russische president Vladimir Putin en de president van Brazilië Jair Bolsonaro.

tionisme en eenzijdig handelsbeleid door sommige ontwikkelde economieën, waarschijnlijk gericht op de

Verenigde Staten. China is al langere tijd in een felle handelsoorlog verwickeld met de VS.

De vijf Brics-landen zijn samen goed voor circa een derde van de wereldeconomie.

Brics-landen bezorgd over handelsspanningen

BRASILIA — De zogenoemde Brics-landen (Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika) waarschuwen dat de aanhoudende handelsspanningen en beleidsonzekerheid het vertrouwen in de wereldwijde handel, de investeringen en economische groei kunnen ondermijnen. Dat bleek na een jaarlijkse bijeenkomst van de groep van grote opkomende economieën, in Brazilië.

De landen drongen aan op het openhouden van de internationale markten met eerlijke handelsregels. De bijeenkomst werd georganiseerd door de Braziliaanse president Jair Bolsonaro en bijgewoond door onder anderen president Vladimir Poetin van Rusland en de Chinese president Xi Jinping. Xi zei zorgen te hebben over ‘pesterig’ protec-

Kudlow: VS dicht bij deal met China

WASHINGTON — De Verenigde Staten en China naderen een definitief akkoord over de eerste fase van een handelsovereenkomst die een einde kan maken aan de handelsoorlog tussen beide landen. Dat zei de belangrijke economieadviseur van het Witte Huis Larry Kudlow.

Volgens de topadviseur van de Amerikaanse president Donald Trump wordt er nu dagelijks gebeld door onderhandelaars uit de VS en China. “We komen dichtbij. De sfeer is goed”, zei Kudlow na een bijeenkomst in Washington. Hij sprak over de ‘laatste loodjes’.

Trump kondigde enige tijd geleden al aan dat er overeenstemming was bereikt over een eerste deel van een akkoord met China. Peking was minder stellig en sindsdien wordt nieuws over de onderhandelingen op de financiële markten weer op

een goudschaaltje gewogen. Een geplande ondertekening van het deelakkoord in Chili werd overigens geannuleerd, maar dat kwam doordat de conferentie waar dat zou gebeuren werd geschrapt.

Een woordvoerder van het Chinese ministerie van Handel stelde dat het terugdraaien van sommige Amerikaanse importtarieven cruciaal is voor het bereiken van een overeenkomst. “De handelsoorlog begon met het instellen van importheffingen en zal moeten eindigen met het

intrekken van deze aanvullende heffingen”, zei een woordvoerder van het ministerie volgens zakenzender CNBC.

Hij ging niet in op berichten van eerder deze week dat de onderhandelingen zouden zijn vastgelopen. Die kink in de kabel zou te maken hebben met de Chinese weigering om aantallen op papier te zetten in afspraken over grotere aankopen van Amerikaanse landbouwproducten, een belangrijk twistpunt.

In de handelsstrijd met de Europese Unie zou Trump nog geen beslissing hebben genomen over het instellen of vertragen van nieuwe importheffingen op auto's uit de EU. De president zou adviezen daarover bestuderen.

Amazon vecht mislopen contract Pentagon aan

WASHINGTON — Techreus Amazon vecht de beslissing van het Pentagon aan om een omvangrijke opdracht te gunnen aan concurrent Microsoft. Volgens Amazon heeft het bedrijf door politieke spelletjes nooit een eerlijke kans gehad het Jedi-contract (Joint Enterprise Defense Infrastructure) met een waarde tot wel 10 miljard dollar binnen te hengelen. Daarom stap Amazon nu naar de rechter.

Juridische experts en analisten hielden al rekening met deze stap van Amazon, toen het ministerie van Defensie de op-

dracht vorige maand aan Microsoft gunde. Bekend is dat de Amerikaanse president Donald Trump geen fan is van Amazon-baas Jeff Bezos. Trump had het Amazon-bod voor de opdracht eerder openlijk bespot en de gunning uitgesteld. De president zei klachten te hebben gekregen van andere bedrijven.

Voor kenners gold de poging van Amazon om het Jedi-contract, waarbij het Pentagon wordt onderworpen aan een digitaal moderniseringsproces, juist als bijzonder kansrijk. Vooral omdat Amazon Web Services ook al geclassificeerde servers voor de CIA levert.

Faillissementen dwarsbomen groei luchthavens

BRUSSEL — Europese luchthavens kampten in september met het wegvallen van een aantal maatschappijen zoals Thomas Cook en Aigle Azur. De passagiersstroom op de vliegvelden groeide volgens cijfers van ACI Europe op jaarbasis nog wel met 2,2 procent, maar dat betekende de zwakste groei in zes jaar tijd.

ACI Europe stelt dat naast Thomas Cook en Aigle Azur het in de maand september ook einde oefening was voor XL Airways en Adria Airways. Dit zorgde met name op de luchthavens van Ljubljana, Parijs-Orly en Fuerteventura voor fors minder passagiers. Op IJsland

werkte het eerdere faillissement van WOW nog door in de passagierscijfers.

In het derde kwartaal was op de Europese luchthavens sprake van een stijging van het aantal passagiers met 2,6 procent. Dat was in de eerste jaarhelft 4,3 procent. Verder blijft de situatie op de markt voor luchtvracht netelig. Voor de elfde maand op rij was daar sprake van een daling.

Volgens ACI Europe blijven marktomstandigheden uitdagend, gelet ook op handelspanningen en afzwakkende groei van de wereldeconomie. Dat Boeing-toestellen van het type 737 MAX nog altijd om veiligheidsredenen aan de grond worden gehouden, helpt ook niet mee.

Zweedse bank SEB gelinkt aan witwaskwestie

STOCKHOLM — De Zweedse bank SEB was vandaag een opvallende daler op de beurs in Stockholm. Beleggers schrokken van de link die werd gelegd door journalisten van onderzoeksprogramma Updrag Granskning tussen het financiële concern en de omvangrijke witwasaffaire in de Baltische staten.

In die kwestie speelt Dankse Bank een grote rol. De Deense bank zou miljarden euro's aan dubieuze geldstromen hebben gefaciliteerd via een

filiaal in Estland. Volgens SEB claimen de onderzoeksjournalisten informatie te hebben over de affaire die SEB aangaat. Het zegt niet te weten om welke informatie het gaat. Wel beloofde de bank dat het onmiddellijk actie zal ondernemen als er daadwerkelijk belastende informatie naar buiten komt.

Eerder bracht het onderzoeksprogramma al de link met Swedbank en de affaire aan het licht. De journalisten vonden verdachte transacties van die bank met tientallen entiteiten.

Daimler wil miljard besparen bij Mercedes

STUTTGART — De Duitse automaker Daimler wil de kosten bij Mercedes-Benz met 1 miljard euro verlagen. Dat doet het bedrijf onder meer door het mes te zetten in het personeelsbestand. De ingrepen moeten tegen 2022 zijn gerealiseerd.

Over het aantal banen dat zal verdwijnen, deed Daimler geen uitspraken. De automaker wil onder meer geld vrijspelen om de overgang naar

elektrisch en autonoom rijden te bekostigen. Daarnaast blijft de nasleep van de dieselkwestie het concern achtervolgen. Daimler kwam eerder dit jaar met meerdere winstwaarschuwingen naar buiten. Voor topman Ola Källenius, die in mei aan het roer kwam te staan, rest de taak om met een strategie te komen om de resultaten weer op te vijzelen. Hij staat later op de dag voor zijn eerste grote strategiepresentatie ten overstaan van investeerders.

Eurostar voorziet geen grote brexit-impact

BRUSSEL — Eurostar, de snelle treinverbinding tussen het Europese vasteland en het Verenigd Koninkrijk, zal geen grote impact ervaren van de brexit. Dat voorspelde topman Mike Cooper. De ticketverkoppen voor de wat langere termijn lopen zoals verwacht, zo zei hij. De topman constateert verder dat reizigers in toememende mate kiezen voor de

trein in plaats van het vliegtuig. Hij verwacht dat dit ook zijn weerslag zal hebben op bijvoorbeeld de nieuwe route Londen-Amsterdam. Onlangs werd bekend dat de Franse spoorwegmaatschappij SNCF plannen heeft om haar onderdelen Eurostar en Thalys samen te voegen. De fusie zou over anderhalf tot twee jaar een feit kunnen zijn.

NEW YORK				AMSTERDAM			
15-Nov				15-Nov			
DOW JONES	27.900.15	0.43%		AEX	598.18	0.49%	
S&P 500 INDEX	3,108.22	0.37%		ARCELORMITTAL	15.06	1.87%	
NASDAQ	8.522.33	0.51%		AEGON NV	4.21	0.55%	
AMAZON.COM INC	1,752.57	-0.12%		KONINKLIJKE AHOL	24.18	0.86%	
APPLE INC	263.99	0.51%		AKZO NOBEL	88.13	0.61%	
BAIDU INC-SP ADR	119.15	0.80%		ASM HOLDING NV	248.70	1.97%	
BERKSHIRE HATH-B	220.08	0.33%		DSM (KONIN)	116.45	0.87%	
BOEING CO/HE	371.99	1.24%		HAL TRUST	139.80	1.60%	
CITIGROUP INC	73.90	0.08%		HEINEKEN NV	92.74	0.15%	
COCA-COLA CO	52.53	-0.19%		ING GROEP NV	10.53	0.59%	
COSTCO WHOLESALE	303.28	-0.43%		KPN (KONIN) NV	2.81	0.21%	
WALT DISNEY CO	146.42	-0.50%		KONINKLIJKE PHIL	40.95	2.01%	
3D SYSTEMS CORP	8.84	-1.28%		RANDSTAD NV	51.50	0.39%	
EBAY INC	35.32	1.03%		ROYAL DUTCH SH-A	26.89	-0.02%	
FACEBOOK INC-A	194.78	0.84%		TOMTOM	10.06	0.10%	
GENERAL ELECTRIC	11.43	1.24%		TOTAL SA	49.24	0.32%	
ALPHABET INC-A	1,329.17	1.53%		UNILEVER NV	53.26	-0.82%	
HP INC	20.08	-0.25%		W.P. STEWART HOL	558.14	0.44%	
HOME DEPOT INC	237.38	0.35%		SCOTIABANK FUNDS			
INTEL CORP	58.25	0.76%		14-Nov			
JOHNSON&JOHNSON	131.57	0.47%		MONEY MARKET	13.5273	0.00%	
MICROSOFT CORP	149.32	0.85%		US DOLLAR BOND	2.7999	0.15%	
PROCTER & GAMBLE	120.15	-0.29%		GLOBAL GROWTH	3.1265	0.01%	
ROYAL DUTCH-ADR	59.39	0.44%		US GROWTH	17.4684	0.12%	
STARBUCKS CORP	84.24	-0.17%		CANADIAN GROWTH	2.7872	0.19%	
TWITTER INC	29.24	1.22%		FUNDS			
WALMART INC	119.64	-0.84%		14-Nov			
EXCHANGE TRADED FUND				15-Nov			
ALERIAN MLP - AMLP	7.97	0.44%		BGF CONT EUR FLEX	31.03	0.13%	
ISH GBL HY BD - GHY	49.01	0.17%		BGF EMKT BOND	18.50	0.16%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.93	0.28%		BGF FIX INC GBL OP	14.64	-0.07%	
ISH SELECT DIV - DIVY	103.59	0.04%		BGF GBL ALLOCATION	58.93	0.03%	
ISH MSCI EMKT - EEM	43.14	0.82%		BGF USD CORE BOND	17.25	0.06%	
ISH MSCI PAC - EPP	46.03	0.39%		BGF USD HI YIELD BND	34.90	-0.06%	
ISH RUSSELL - IIVV	181.89	0.41%		TEMPLETON GBL BND	25.23	0.08%	
ISH S&P 500 - SPY	186.63	0.51%		TEMPLETON ASIAN SM	50.29	-0.04%	
ISH EUROPE - IEV	45.33	0.31%		CURRENCIES			
INVESCO QQQ TRUS	202.47	0.52%		YENUSD	108.7400	0.30%	
INVESCO DB COMMO	15.55	0.32%		EURUSD	1.1052	0.27%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	40.02	0.43%		CANUSD	1.3229	-0.14%	
SPDR S&P MID 400	363.82	0.23%		GBPUSD	1.2908	0.20%	
SPDR S&P 600 SMA	69.58	0.08%		COMMODITIES			
VANGUARD REIT - VNQ	92.40	0.28%		OIL WTI	57.15	0.67%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.22	0.80%		GOLD	1468.19	-0.22%	
				SILVER	16.97	-0.30%	
				WHEAT	509.75	-0.24%	

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Algemene Rekenkamer in rapport:

Chaotisch transitietraject HNO

WILLEMSTAD — Het transitietraject bij het project Hospital Nobo Otrobanda (HNO) had een chaotisch verloop. Behalve dat het overgangsprogramma weinig inzichtelijk was opgezet, waren de verantwoordelijken ook niet duidelijk uitgestippeld. Daar komt nog bij dat de vertragingen in de bouw voor verwarring zorgde, concludeert de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC).

De Rekenkamer werd op 15 mei vorig jaar door de Staten gevraagd om onderzoek te verrichten naar het HNO. Dit onderzoek is vanwege de complexiteit en het grote aantal betrokkenen verdeeld in vijf deelonderzoeken. Het ARC-onderzoek beperkte zich in eerste instantie tot de periode van ondertekening van de beheerovereenkomst (augustus 2011) tot en met november 2018. Daarna werd de onderzochte periode verlengd tot en met eind juni van dit jaar. De Rekenkamer heeft inmiddels deze week een rapport uitgebracht. Deze rapportage gaat over het eerste en tweede deelonderzoek. Het eerste gaat over de bouw van het nieuwe ziekenhuis en het tweede handelt over de transitie. De transitie kende vijf vertragingen. Deze hadden verschillende oorzaken. De eerste vertraging betrof de latere aanvang van het transitietraject, doordat de bouw van het ziekenhuis la-

ter was gestart. De tweede vertraging werd veroorzaakt door een achterstand in de start van de uitvoeringsfase van de transitie. Een achterstand tijdens de uitvoering van de transitieactiviteiten was het gevolg van de derde vertraging. ARC schrijft over die derde vertraging: “De activiteiten rondom de transitie waren tijdelijk stopgezet vanaf de tweede helft van 2016 tot en met de eerste helft van 2017. Dit was deels om een onderzoek uit te laten voeren naar de uitvoeringsorganisatie die de transitie uitvoerde, gevolgd door het niet verlengen van de overeenkomst met deze organisatie. De bureaus die daarna waren aangetrokken om de transitie uit te voeren hebben in de daarop volgende periode voornamelijk voorbereiden de activiteiten uitgevoerd.” Verder refereert de Rekenkamer over deze derde vertraging aan de overheid die een transitietekort van 14

miljoen gulden niet had aangevuld. Dit bedrag werd door de regering in februari 2016 aan het transitiebudget onttrokken. Het geld werd gebruikt om de liquiditeitspositie van het noodlijdende St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) proberen te verbeteren. De vierde vertraging in de transitie werd veroorzaakt door de verschuiving in oktober 2018 van de datum van ingebruikname van het nieuwe ziekenhuis, het Curaçao Medical Cener (CMC), van 12 april 2019 naar 1 juli 2019. “Door deze verschuiving ontstond enerzijds meer tijd om het transitietraject uit te voeren. Anderzijds konden door de latere oplevering van het gebouw bepaalde onderdelen van de transitieplanning niet worden uitgevoerd,” concludeert ARC. Tot slot meldt de Rekenkamer dat de vijfde vertraging te maken had met de verschuiving eind juni 2019 van de datum van ingebruikname van het CMC van 1 juli 2019 naar 15 november 2019. Hierover hadden de Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona) en aannemer Ballast Nedam Infra (BNI) afspraken gemaakt in een poging een zesde vertraging te voorkomen.

Ballast Nedam hoeft miljoenen dollar boete niet te betalen

WILLEMSTAD — Ballast Nedam hoeft een boete van miljoenen dollar niet te betalen, als het Curaçao Medical Center (CMC) op tijd wordt opgeleverd. De Turks-Nederlandse aannemer is een kwijtschelding voorgehouden van 5,7 miljoen dollar. In dit verband wijst de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) naar eventuele mindere kwaliteit van de onder grote druk opgeleverde producten en diensten.

De Rekenkamer die vorig jaar door de Staten werd benaderd om het project Hospitaal Nobo Otrobanda (HNO) te onderzoeken, bracht deze week een deelrapport uit. Het CMC valt onder het HNO. ARC onderzocht onder meer de opgelopen vertragingen in de bouw alsook maatregelen en incentiveen, die werden genomen om andere vertragingen tegen te gaan.

ARC rapporteert dat in een zogenoemde Vaststellings-overeenkomst van juni 2019, afspraken zijn opgenomen die beschouwd kunnen worden als maatregelen om de risico's te beheersen. “Het zijn maatregelen om de vroegtijdige ingebruikname van het gebouw mogelijk te

maken zodat reeds vóór de definitieve oplevering, inhuizing en transitie naar het nieuwe ziekenhuis kan aanvangen.” Voorts zijn er ook maatregelen getroffen, zoals wekelijks overleg en voortgangsrapportage, om Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona) te faciliteren, zodat zij de voortgang wekelijks kan monitoren. Tot slot maakt ARC ook melding van maatregelen ‘om Ballast Nedam te stimuleren om mee te werken aan het halen van de zogenoemde ‘Go live’ vandaag, onder meer door tijdig de ‘Milestone Fatale data’ (beslissende opleverdatum) te halen. De afspraak hierbij is dat naarmate deze aannemer de ‘Fatale data’ eerder haalt, krijgt

zij een hoger bedrag kwijtschelden op de boete die zij verschuldigd is omdat zij de eerdere opleverdata (Milestones 2 en 3) in februari 2019 en april 2019 niet heeft gehaald. “Als Ballast één of meerdere delen van Milestone 3 niet haalt, is zij daarentegen de maximale boete van 6,7 miljoen dollar verschuldigd. Maar als ‘Go live’ desondanks toch op 15 november 2019 wordt gehaald, krijgt Ballast 5,7 miljoen van het bedrag van 6,7 miljoen kwijtschelden”, blijkt uit het ARC-rapport. De Rekenkamer vervolgt in haar rapportage met de stimulerende maatregel: “Als ‘Go live’ niet uiterlijk op 15 november 2019 plaatsvindt en Ballast kan bewijzen dat dit uitsluitend en volledig is veroorzaakt door omstandigheden die aan Sona, de HNO-entiteiten, de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) en de Ministeriële Regisseur en Toezichthouder (MRT) verwijtbaar zijn, zal Sona 5,7

miljoen dollar kwijtschelden aan Ballast.” Over de laatste ontwikkelingen, schrijft de Rekenkamer: “Volgens recentelijk verkregen informatie zijn er nog testen en werkzaamheden gepland en lopend, die als doorslaggevend zijn bestempeld voor de daadwerkelijke opening van het ziekenhuis op 15 november.”

“Gezien het korte tijdsbestek tussen de opening en de voorziene afrondingsdatum voor de activiteiten, bestaat het risico dat deze activiteiten niet tijdig afgerond worden. Ook bestaat het risico dat de kwaliteit van de opgeleverde producten en diensten minder is omdat de werkzaamheden onder grote druk uitgevoerd zullen worden. Indien het ziekenhuis op 15 november 2019 in gebruik wordt genomen bestaan er financiële en operationele risico's waarvan het de vraag is of er voldoende maatregelen zijn genomen om deze te beheersen”, luidt de ARC-conclusie.

Bewoners bezorgd om gevaarlijke situatie Lagun

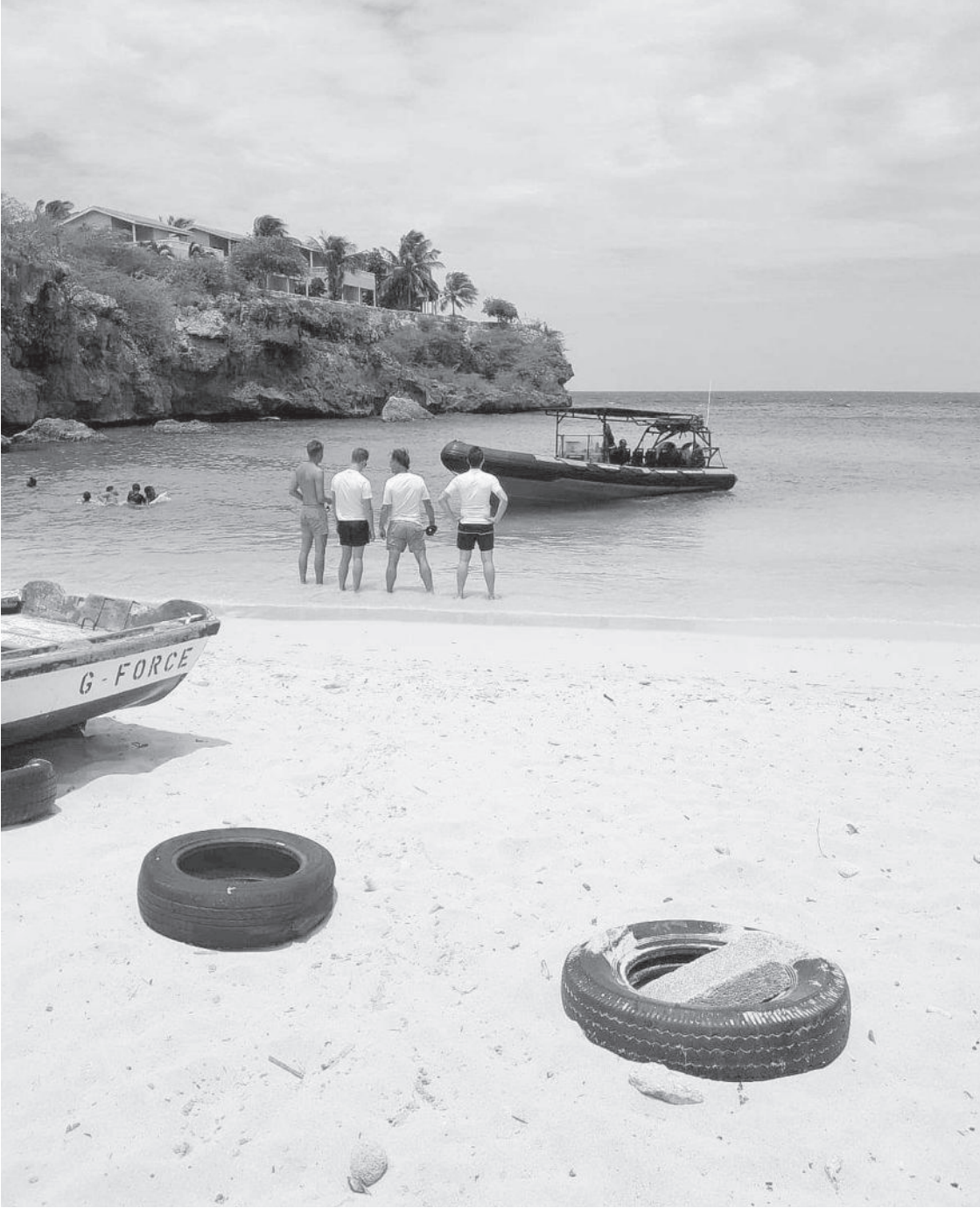
LAGUN — Bezorgde bezoekers en inwoners van Lagun vrezen voor ongelukken op het strand. Zij stellen dat toeristenboten tussen de zwemmers door varen om toeristen op te halen. Dit kan tot gevolg hebben dat zo'n boot een ongeluk veroorzaakt.

door **Xavora Ricardo-van der Biest**

De *Amigoe* is benaderd om dit probleem te belichten. Zowel bezoekers als bewoners geven aan dat deze boten tot op het strand van Lagun aanmeren om toeristen in de omgeving op te halen voor een rondvaart. Tevens leggen in het weekeinde vaak privéboten ongeveer 10 meter van het strand aan, waardoor strandbezoekers om de boten heen moeten zwemmen. Dit bemoeilijkt ook de doorgang voor vissersboten die hun kleine bootjes op het strand komen aanmeren. Volgens de bezoekers gebeurt dit met grote regelmaat.

Het vissersstrand is vrij smal en bestemd voor vissers die hun kleine bootjes aanmeren om vervolgens hun vangst schoon te maken voor de verkoop. Hun bootjes hebben een kleine motor en veroorzaken weinig tot geen ongemak voor anderen. De vissers houden rekening met de zwemmers en letten op als ze binnenvaren. De vissers van Lagun uiten ook hun zorgen over deze gevaarlijke situatie.

Ze geven aan dat er veel kinderen gebruikmaken van het strand. Wat als een boot de

kinderen niet ziet? De vissers vinden dit een gevaarlijke situatie en respectloos tegenover het strandbezoekers.

Volgens havenmeester Marlon Laroche mogen boten geen gevaarlijke situaties creëren. Tevens mogen ze niet tussen mensen varen.

Hij moedigt iedereen aan om het NC-nummer van een boot te noteren en de kustwacht te informeren via telefoonnummer 913.

MCB stopt 1 januari met uitgifte persoonlijke cheques

WILLEMSTAD — De Maduro & Curiel's Bank (MCB) stopt per 1 januari 2020 met de uitgifte van persoonlijke cheques. Dat betekent dat na 31 december aanstaande de bank geen persoonlijke chequeboeken laat bijdrukken of aan klanten verstrekt. Dat zegt MCB-directielid Michael de Sola desgevraagd.

De Sola beklemtoont dat het na deze datum mogelijk blijft om de cheques bij de bank te verzilveren. “We zullen de persoonlijke cheque blijven accepteren. Het is namelijk een wettig betaalmiddel. We geven alleen geen nieuwe chequeboeken uit.” Het gebruik van persoonlijke cheques is de laatste jaren sterk gedaald. Daardoor verzilveren steeds minder klanten deze bij de bank. Het verwerken gebeurt handmatig en kost relatief veel tijd. “Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van persoonlijke cheques loopt in de honderdtallen terwijl we meer dan 100.000 rekeninghouders hebben. Het

is bijna uitgestorven als betaalmiddel. Dat is een van de redenen waarom we hebben besloten om te stoppen met de persoonlijke cheques. Daarnaast is het het duurste betaalmiddel qua kosten om te verwerken.”

Bovendien is de persoonlijke cheque op onze zustereilanden Aruba en Bonaire al uit de markt genomen. “In Nederland is de betaalcheque zelfs al in 2002 afgeschaft”, zegt De Sola. Voor zakelijke klanten verandert er vooralsnog niets. MCB zal de chequeboeken voor zakelijke klanten ook na 1 januari 2020 verstrekken. “Al verwacht ik dat we op termijn ook een besluit zullen gaan nemen over de continuering van de zakelijke cheques.”

Perceptie
In de gemeenschap wordt aangenomen dat met name ouderen de persoonlijke cheque gebruiken voor betalingen. De Sola: “Wij dachten dat ook. Maar toen we naar ons klantenbestand keken, zaten daar ook personen bij van wie je het niet verwacht. Het

zijn niet enkel ouderen die van de cheques gebruikmaken. Meer senioren dan we aanvankelijk hebben aangenomen zijn overgestapt op moderne betaalmethodes zoals de pinpas en nemen geld op bij een geldautomaat.”

In 2017 werden op Curaçao nog bijna 700.000 betaalcheques gebruikt. Er is op dit punt een dalende trend waar te nemen; in 2015 werden er nog bijna 1 miljoen betaalcheques gebruikt. Met name bedrijven, 90 procent van de gebruikte cheques zijn corporate cheques, en particuliere cliënten van ouder dan vijftig jaar maken er nog gebruik van. De Curaçao Bankers Association (CBA) trok eerder, na interventie van de Fair Trade Authority Curaçao (FTAC), het besluit in om als collectief de betaalcheque als betaalmiddel af te schaffen. In een CBA-vergadering van 14 november 2017 namen de banken het principebesluit om collectief de betaalcheque af te schaffen. Volgens de FTAC was dit in strijd met het kartelverbod.

Behandeling politieregeling in Centrale Commissie voortgezet

WILLEMSTAD — De behandeling van de ontwerp-landsverordening houdende vaststelling van een aanvullende regeling inzake de taak, de organisatie, de bevoegdheden en het beheer van het Korps Politie Curaçao (KPC), samengevat de ‘Politieregeling 2019’, is vanochtend in de Centrale Commissie van de Staten voortgezet.

door **Jomaira Angela**

De commissie zal alle vragen van de Statenleden in een schriftelijk verslag opnemen en naar de overheid sturen voor schriftelijke beantwoording. De Politieregeling werd afgelopen februari al behandeld en de overheid heeft hierna de antwoorden schriftelijk naar de commissie gestuurd. De Statenleden hadden gisteren meer vragen. De rode lijn tijdens de behandeling is dat de parlementariërs tevreden zijn

met het feit dat de Politieregeling, eindelijk na zeker negen jaar, (opnieuw) behandeld wordt. Het uitblijven van deze wet zorgt voor problemen voor de agenten. Een groep heeft zelfs verschillende keren het werk neergelegd, vanwege de gevolgen hiervan. Het wetsontwerp strekt ertoe om aanvullende regels te stellen met betrekking tot de politie. De raamwet voor de regeling van de politie is de Rijkswet politie van Curaçao, St. Maarten en van de BES-eilanden. Aanvul-

lende regels kunnen worden gesteld die niet reeds bij die Rijkswet zijn geschied. Daarnaast zijn in het wetsontwerp aanvullende regels opgenomen ten aanzien van enkele bepalingen van de Rijkswet. Tevens zijn bepalingen opgenomen die niet rechtstreeks voortvloeien uit de Rijkswet, maar die afkomstig zijn van de Politieregeling 1999 van het land Nederlandse Antillen. Voorts zijn er aanvullende bepalingen die niet eerder voorkwamen in de Politieregeling 1999, die nu wel in dit ontwerp zijn opgenomen. Dit ontwerp vervangt dan ook de geldende Politieregeling 1999. Het uitgangspunt van de Rijkswet is dat de nieuwe korpsen zich ontwikkelen tot volwaardige, kwalitatief goe-

de en professionele korpsen die zodanig worden georganiseerd en ingericht dat zij de politietaken – strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en van de openbare orde en hulpverlening – zelfstandig en zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen uitvoeren. Volgens Jaime Cordoba (PS) moeten de agenten nu in een chaotische/onduidelijke situatie werken. “Er staat niets op papier over hun taken, er zijn geen structuren. Ze weten niet hoe ze te werk moeten gaan.” Tevens vindt hij het nog steeds niet kunnen dat agenten strepen en dergelijke op hun uniform hebben, terwijl zij voor die rang geen opleiding hebben gevolgd. “Ze hebben niet eens de basisopleiding, maar lopen met stre-

pen rond. Dit is de schuld van de toenmalige minister, Nelson Navarro. Die agenten kennen hun taken niet eens. Ik moest zelf zes opleidingen volgen alvorens ik strepen kon krijgen.” Hij eiste enkele rapporten: het evaluatierapport Römer over inbedding van het Recherche Samenwerkings-team (RST); rapport Begina en Brouwer hierover en over de consensusrijks wetten; en het rapport Betrian dat ook een beeld gaf van wat volgens Cordoba hij gisteren over het KPC herhaalde. Tevens wil hij van de minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) documenten krijgen met de ondertekende afspraken die hij tijdens het Justitieel Vierlanden Overleg heeft gemaakt over het RST. “Ik weet niet of deze

minister het weet, maar het was altijd de bedoeling dat RST afbouwend was. Met andere woorden het was een tijdelijk korps dat geleidelijk moest verdwijnen. Maar nu lijkt het erop dat ze meer macht en bevoegdheden hebben dan het lokale KPC. Men moet het afbouwen, want beetje bij beetje komt het in handen van de procureur-generaal die ook nog meer macht heeft dan de minister! Ik benadruk dat zowel het Openbaar Ministerie als de rechterlijke macht onbetrouwbaar is. En Nederland wil het RST geleidelijk in het KPC incorporeren. Nee, dat kan niet!” Cordoba prees verder wel de manier van werken van Interpol. “Ze broadcasten niet wat ze doen, maar ze doen heel goed werk!” Hij vindt

dat Interpol in de wet moet worden opgenomen. Voorts zei hij dat hij pro het wetsvoorstel zal stemmen, opdat het voorstel zo snel mogelijk in het openbaar kan worden behandeld. “Ja want deze mensen (de politie, red.) hebben een wet nodig die hen beschermt en die hen vertelt wat ze moeten doen.” Jeser El Ayoubi (PAR) betreurt het ook dat de wet Politieregeling na negen jaar nog steeds niet in de Staten is geaccordeerd zodat het in werking kan treden. Hij vindt het jammer dat, zoals het er nu uit ziet, het nog langer gaat duren voordat het voorstel aangenomen kan worden. Hij prees minister Girigorie voor het feit dat hij wel, na negen jaar, het voorstel heeft opgepakt om het af te kunnen handelen.

Geef ze een kans

SGB-directeur neemt het op voor zijn leerlingen Praktijkonderwijs

KRALENDIJK — Boefjes misschien, maar wel met een heleboel potentie en borrelend van enthousiasme. De ruim 230 leerlingen die praktijkonderwijs volgens aan de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) zijn meer van het doen dan van het stilzitten. Nieuwsgierig, enthousiast en vol levenslust storten zij zich vol overgave op allerlei nieuwe uitdagingen waarbij de jongeren soms wel tegen een muur van onbegrip en onwil aanlopen.

door Wim Romeijn

Directeur Eric Bouwman van de SGB Pro afdeling is, zoals dat een relatieve nieuwkomer op het eiland betaamt, zelf ook gepassioneerd over de potentie die schuilgaat achter 'zijn' leerlingen: "Geef ze een kans en de vrijheid en je krijgt een verbluffend resultaat." Dat overkwam de jongeren van de horecaopleiding die inmiddels een formidabele reputatie hebben opgebouwd als cateraars. "Dat begon met een evenement dat alle verwachtingen van de organisatoren overtrof. Je zag de kinderen ook glunderen van trots op wat zij hadden gepresteerd. Hun toewijding sprak boekdelen en het duurde niet lang voordat er meer opdrachten binnenkwamen."

Bouwman leeft ervan op en wil op zijn school een kanteling teweegbrengen door leerlingen aan te moedigen zelf hun eigen lot en toekomst vorm te geven. Dat vergt volgens de schooldirecteur zowel vrouwen als het gunnen van vrijheid. "Dit zijn jongeren die het vaak thuis niet echt makkelijk hebben en die door de samenleving nogal eens in een hoekje worden geduwd. Maar dat is ten onrechte want er zit ontzettend veel potentie in deze kinderen. Door hen een veilige omgeving te bieden waarin zij ook het respect krijgen dat ze verdienen, kunnen deze leerlingen met slechts een klein beetje aanmoediging heel ver komen," aldus de schooldirecteur.

Belevingswereld

Bouwman wil het praktijkonderwijs zo dicht mogelijk laten

Het evenement, een businessborrel bij Kooyman, overtrof alle verwachtingen.

De jongeren van de horeca-afdeling hebben inmiddels een formidabele reputatie opgebouwd.

aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Dat gebeurt door lessen als rekenen en taal af te stemmen op de praktijk: "Neem bijvoorbeeld de opleiding voor bouwvakker. Doordat de rekenles naadloos aansluit bij hetgeen ze in de bouw nodig hebben, krijgt die materie ineens een belang dat voorheen wellicht ontbrak. Leerlingen begrijpen waarom zij een oppervlakte of hoek moeten kunnen bepalen en kunnen die kennis vervolgens meteen in de praktijk toepassen. Dan is rekenen plots een stuk leuker dan wanneer het een abstract onderwerp blijft." Bouwman, nu een krappe vier maanden op Bonaire, geeft toe

dat hij best geschrokken is van de problematiek waarmee zijn leerlingen in het dagelijks leven kampen. "De thuissituatie is niet altijd ideaal en daar ligt een belangrijke taak voor de school. Wij willen onze kinderen de aandacht en het respect geven die ze elders wellicht niet krijgen. Ik sta erop dat docenten iedere ochtend de leerlingen bij binnenkomst in het lokaal persoonlijk groeten. Een aai over de bol hoort daar ook bij, net zoals het rustig doornemen van de dag, het nuttigen van een ontbijtje en het luisteren naar de verhalen." **Ouders** Bouwman probeert ook ouders te engageren. Hij start

te een klein project samen met de koksopleiding om te laten zien hoe je een gezonde, lekkere maar vooral ook goedkope maaltijd snel kunt bereiden met simpele ingrediënten. Het liep niet echt storm maar het begin is er: "Wat ik wil laten zien is dat de kinderen er werkelijk toe doen en wij hier niet zitten om een salaris op te strijken maar juist een echt verschil willen maken en die kinderen een toekomst willen geven die zij overigens wel zelf moeten scheppen."

Toestroom

Bouwman meldt dat het praktijkonderwijs een flinke toestroomt kent van nieuwkomers, Spaanstalige jongeren en kinderen uit Curaçao. "Ook zitten hier kinderen zonder papieren maar daar kijken wij niet naar omdat alle kinderen, ongeacht hun verblijfsstatus, leerplichtig zijn en het volste recht hebben op het beste onderwijs," aldus de gedreven schooldirecteur die zegt er alles aan te willen doen om de ietwat negatieve naam die het praktijkonderwijs op Bonaire heeft, te willen bijstellen: "Die stigmatisering is niet alleen onverdiend maar staat deze jongeren ook in de weg terwijl zij bezig zijn hun toekomst te bouwen."

Rector Dr. Albert Schweitzer:

‘Tweetalig onderwijs goed voor ontwikkeling’

WILLEMSTAD — Tweetalig onderwijs is niet alleen goed voor de taalvaardigheid van leerlingen maar ook goed voor de algemene ontwikkeling. Dit zegt Bert Toebes, rector van de Dr. Albert Schweitzer Havo-Vwo (ASHV). Het leert hen 'buiten de grenzen van hun eigen land te kijken en zich internationaal te oriënteren'.

Sinds 2018 biedt de ASHV te Salinja de leerlingen de mogelijkheid om tweetalig onderwijs (Nederlands – Engels) te volgen. Bij deze variant volgen zij de helft van hun lessen in het Engels en de andere helft in het Nederlands. Er wordt gewerkt met Engelstalige methodes en de voertaal is Engels bij vakken als aardrijkskunde, wiskunde en geschiedenis.

Toebes: "Tweetalig onderwijs is meer dan het volgen van lessen in het Engels. Wij willen onze leerlingen opleiden tot zelfstandige wereldburgers die waar ook ter wereld hun opleiding kunnen vervolgen. Het concept tweetalig onderwijs sluit naadloos aan bij deze visie. Het is niet alleen goed voor de taalvaardigheid van onze leerlingen maar we proberen hen ook te leren om buiten de grenzen van hun eigen land te kijken en zich internationaal te oriënteren."

Ook het didactisch concept

dat wordt gehanteerd bij tweetalig onderwijs is voor de ASHV niet onbekend. "Wij werken al langere tijd met het zogenoemde 'taalontwikkelend lesgeven'. Dit houdt in dat docenten niet alleen zijn gericht op de inhoud van hun vak maar ook op de taal die daarbij hoort. Bij ons is niet iedere docent een taaldocent, maar elke docent is wel een talige docent." Inmiddels heeft de ASHV in totaal negentig leerlingen die hun havo- of vwo-opleiding deels in het Engels volgen. Aan het eind van het derde leerjaar krijgen de leerlingen de gelegenheid om een officieel Cambridge-examen af te leggen. Zij behalen daarmee een internationaal erkend certificaat dat een pre is bij de toelating tot een hbo- of universiteitsopleiding.

Om te voldoen aan de kwaliteitsnormen die horen bij tweetalig onderwijs heeft de Vereniging Protestants Christelijk Onderwijs (VP-CO), waar de ASHV onder valt, aansluiting gezocht bij het TTO-netwerk in Nederland waar ruim 160 scholen bij zijn aangesloten. Daarnaast wordt samengewerkt met Nuffic, de organisatie die zich bezighoudt met internationalisering van het onderwijs. Nuffic ondersteunt scholen die tweetalig onderwijs bieden en houdt toezicht op de kwaliteit.

OM, politie en gezaghebber kijken streng naar illegale straatraces

KRALENDIJK — In het driehoeksoverleg tussen de gezaghebber, het Openbaar Ministerie (OM) en de politie is extra aandacht voor illegale straatraces op Bonaire. De politie liet eerder weten dat er een piek zit in het aantal meldingen van illegale straatraces. De ongeoorloofde activiteit is dus ook een groot aandachtspunt voor de gezaghebber en het OM.

De drie partijen komen op gezette tijden bij elkaar in het kader van het driehoeksoverleg. In dat overleg wordt dus ook gesproken over het tegengaan van illegale straatraces. De gezaghebber is voorzitter van dat overleg. Hij kan op dit moment niet

zeggen hoe die extra aandacht zich vertaalt naar de praktijk. Aan het einde van deze maand staat er een nieuw overleg gepland, wellicht is er dan wel sprake van een gerichte aanpak. De politie liet eerder weten aan een gerichte aanpak te werken om de races tegen te

LBD'er aangehouden voor mishandeling bejaarde

WILLEMSTAD — Lid van de Landelijke Beveiligingsdienst (LBD) Eugene E.P.I. (40) is inmiddels opgepakt voor de mishandeling van een bejaarde man bij Plasa in Punda op 2 november. Dat meldt de politie.

De aanhouding vond dinsdagochtend om 11.50 uur plaats op het kantoor van de Unit Interne Zaken (UIZ) van de politie, door het UIZ-personeel zelf. Hij zit in opdracht van de hulpofficier nog vast. Getuigen verklaarden eerder tegenover de Amigoe dat wat de familieleden van het slachtoffer in de sociale media hebben verteld, niet met de waarheid strookt. Volgens hen kwam hij op voor zijn familie, vooral voor zijn dochter. De 'dronkaard' wilde het meisje

betasten. Zijn familie zegt dat de man aan het dansen was en per ongeluk tegen de zoon van de agent botste, waarna de jongen hem ging halen en hij de man vervolgens daarvoor zwaar mishandelde. Getuigen verduidelijken echter dat de man bekendstaat als pedofiel. Hij zou altijd bij scholen rondhangen en zou na schooltijd proberen de meisjes aan te raken. Hij wilde hetzelfde doen met de dochter van de agent, aldus de getuigen. Haar broer is daarom

Staatssecretaris Knops:

Tijd niet rijp voor besprekingen met St. Maarten

DEN HAAG — Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops is van mening dat de bespreking van het voorstel voor een tijdelijke overname van de wetshandhaving op St. Maarten niet opportuun is in het licht van de komende verkiezingen. De minister legde woensdag in zijn brief aan de Tweede Kamer uit dat de regering van St. Maarten eind september verkiezingen heeft uitgeschreven voor 9 januari 2020.

"Gezien de demissionaire status van de huidige regering, denk ik dat het op dit moment niet opportuun is om gesprekken over deze motie te initiëren", verklaarde Knops, verwijzend naar de motie van Tweede Kamerlid Chris van Dam (CDA). In deze motie, die op 15 oktober door de Tweede Kamer is aangenomen, werd de Nederlandse regering gevraagd om gesprekken met de regering van St. Maarten aan te gaan over een grotere rol voor Den Haag

bij de wetshandhaving op St. Maarten, om het rechtshandhavingssysteem te versterken. Minister Knops, die al tegen de motie adviseerde toen Van Dam, ondersteund door vijf andere Kamerleden, de motie presenteerde tijdens de behandeling van Koninkrijksrelaties 2020, is niet bereid om de motie in dit stadium uit te voeren. "Zodra de verkiezingen hebben plaatsgevonden en een nieuwe regering is geïnstalleerd, zal ik samen met de regering van St. Maarten, zoals gevraagd

door uw parlement, onderzoeken of er voldoende basis is om over de motie te praten", zegt Knops. Van Dams motie spreekt van een scheiding tussen management en autoriteit, en om te zien of Nederland een grotere rol kan spelen aan de managementkant van de rechtshandhaving gedurende vijf jaar. Volgens Van Dam heeft St. Maarten in het bijzonder hulp nodig in verband met de Pointe Blanche-gevangenis, het gebrek aan celcapaciteit en de schending van mensenrechten in de gevangenis. Knops raadt de motie af omdat het naar zijn mening de autonomie van St. Maarten als een land binnen het Koninkrijk beperkt. Ook zou de toestemming van alle vier de landen in het Koninkrijk nodig zijn voor een dergelijke ingrijpende maatregel.

90 meter lang jacht trekt bekijks in Kralendijk

KRALENDIJK — Sinds gisteren ligt het 90 meter lange jacht Tatoosh in de haven van Kralendijk. Het gevaarte kan rekenen op veel belangstelling. Vanaf de boulevard is het schip goed te zien. Niet alleen de lengte van het jacht maakt indruk, ook de aanwezigheid van een helikopter lijkt indruk te maken op het kijkerspubliek.

Het schip is in 2000 gebouwd in het Duitse Nobiskrug en biedt plaats aan 20 gasten en 35 personeelsleden. In het verleden was het indrukwekkende jacht in eigendom van Paul Allen. Dat was één van de rijkste mensen ter wereld en medeoprichter van Microsoft. De steenrijke

Allen overleed in 2018. Het is onduidelijk wie tegenwoordig de eigenaar is van het superjacht. De huidige publiekstrekker van Kralendijk stond in het verleden te koop voor 125 miljoen euro. In de wintermaanden is het schip ook te huur. Voor een prijs van

650.000 dollar kan er een week mee worden gevaren. Een aantal jaren geleden kwam het schip negatief in het nieuws toen het voor anker lag rondom de Kaaiman Eilanden. Door harde wind dreef de boot af waarbij een gedeelte van het koraal werd vernietigd door de ankerketting. De Tatoosh is in het verleden vaker aangemeerd in de haven van Bonaire. Liefhebbers kunnen in elk geval nog het hele weekeinde genieten van de boot, weliswaar op gepaste afstand.

Oppositie Bonaire gelooft niet in extra geldinjectie

KRALENDIJK — De fractie van oppositiepartij PDB is er niet van overtuigd dat het bestuurscollege de verhoging van de vastgoedbelasting gaat uitgeven aan de sport-, landbouw- en visserijsector. Reden: de geldinjectie wordt nergens vastgelegd.

Fractieleider Clark Abraham ziet namelijk in de wetswijziging die de belastingverhoging mogelijk maakt niet terug dat de verhoging leidt tot een investering in de eerdergenoemde sectoren. "De enige materiële wetswijziging die wordt voorgesteld, betreft de belastingverhoging zelf. Zonder nadere wetswijziging gaan deze extra inkomsten dus naar de algemene middelen en niet naar de genoemde onderwerpen", laat Abraham weten in een schrijven naar de pers. Het Bestuurscollege wil de zogenoemde openkosten vastgoedbelasting verdubbelen. Dit moet zorgen voor 750.000 dollar aan extra inkomsten. Die inkomsten wil het BC gaan verdelen onder sporters, landbouwers en vissers. De rode partij heeft dus geen vertrouwen in die toezegging

omdat het niet in een bindend besluit wordt gevat. "Alhoewel het bestuurscollege in een begeleidend schrijven stelt deze extra inkomsten ten goede te willen laten komen aan sport, landbouw en visserij wordt dit voornemen nergens concreet gemaakt", aldus Abraham.

‘Ordinair’

De lastenverzwaring is in de ogen van de enige oppositiepartij van Bonaire 'ordinair'. Vooral omdat het BC dit jaar kampt met een begrotingsoverschot van 12 miljoen en vorig jaar ook al 9 miljoen dollar overhield. "Het college zwemt in het geld, stelt geen realistische prioriteiten en doelstellingen, maar wil wel de samenleving extra belasten", stelt PDB.

Het stoort de partij verder dat er een belastingverhoging wordt doorgevoerd terwijl andere belastingen in hun ogen niet volledig worden geïnd. Er zou nog veel winst zijn te boeken bij het innen van de toeristenbelasting en de autoverhuurbelasting volgens oppositieleider Abraham. "Daar is nog zeer veel winst te boeken en die gaat dan ten laste van de toerist en niet van de gewone Bonairiaan."

OM: 20 jaar en tbs voor ‘liquidatie’ Hümeyra

ROTTERDAM — Het Openbaar Ministerie wil dat Bekir E. (32) een celstraf krijgt van twintig jaar en tbs met dwangverpleging voor de moord op de zestienjarige Hümeyra op haar school in Rotterdam, op 18 december vorig jaar. Omdat E. op nog geen meter afstand drie kogels in haar hoofd en vier kogels in haar lichaam schoot, sprak de officier van justitie vandaag voor de rechtbank in Rotterdam van een liquidatie.

De Rotterdammer kon het volgens het OM niet verkroppen dat het meisje, met wie hij bijna een jaar eerder een korte relatie had, hem niet meer wilde zien. Na maandenlange stalking en doodsb bedreigingen aan het adres van Hümeyra en haar familie was E. naar haar school gereden. Toen hij haar zag, rende hij achter haar aan de school in, naar de fietsenstalling. Daar viel ze op de grond, mogelijk omdat ze al gewond was, en schoot hij zijn wapen op haar leeg. De achtervolging en de volgens het OM ‘gruwelijke en koelbloedige wijze waarop hij haar ombrengt’ zijn vast-

gelegd door camera's die daar hingen. De aanklagers vinden dat er sprake is van moord, omdat de verdachte van plan zou zijn geweest haar te doden. Een eerdere bewering van E. dat hij het meisje wilde ontvoeren, was volgens het OM niet meer dan ‘een rookgordijn’ dat hij naderhand optrok. E. zei eerder dat hij niet vooraf had bedacht om haar te doden en dat hij niet boos op haar was. Hij zou Hümeyra alleen iets hebben willen vragen over pesterijen door haar, samen met een andere ex-vriendin. Maar volgens de aanklager was daar geen enkele aanwijzing voor.

Naar eigen zeggen was E. die dag onder invloed van cocaïne en had hij zichzelf daarom niet in de hand toen hij schoot. Maar het OM zag dat anders: ‘Zijn intenties waren duidelijk. Ze moest dood’. Toen hij niet lang na de schietpartij werd opgepakt, zei hij tegen de politie dat ‘zij niet met hem moest fucken’, aldus de aanklager. E. ontkende dat. In zijn laatste woord zei E., gebogen en weggedoken in een grijze capuchon van zijn jasje, opnieuw dat hij grote spijt had en bood hij excuus aan. Tegelijk klaagde hij dat er niet naar zijn verhaal is geluisterd en dat hij dat niet snapt.

Voor Mohammed Al-M., die bij E. in de auto zat, vroeg het OM wegens gebrek aan bewijs vrijspraak voor het voorbereiden van de moord op Hümeyra. Uitspraak op 13 december.

Stroomstootwapen over paar jaar in gebruik

DEN HAAG — Het zal nog een paar jaar duren voordat het stroomstootwapen onderdeel is van de standaarduitrusting van de politie. Dat zei verantwoordelijk minister Ferd Grapperhaus vandaag na de ministerraad, waar overeenstemming werd bereikt over de financiering van de invoering van de ‘taser’.

Eerder werd al 5 miljoen euro uitgetrokken, daar komt nu nog eens 25 miljoen bij, zei Grapperhaus, die spreekt van een ‘heel belangrijke stap’. Het aan-

bestedingstraject gaat nu zo snel mogelijk van start, maar ‘als je alle agenten uitgerust wilt hebben met de taser, dan ben je nog wel twee of drie jaar bezig’, aldus Grapperhaus. “Maar wat mij betreft gaan we dat in het grootst mogelijke tempo doen.”

De politie ziet het als prima middel om zwaarder geweld, zoals een gevecht, hond of vuurwapen, achterwege te kunnen laten. Het is de bedoeling dat ongeveer 17.000 agenten met de zogenoemde taser worden uitgerust. De politie kon het wapen al

uitvoerig testen. In de periode van februari tot augustus bijvoorbeeld is er 76 keer gebruik van gemaakt. Korpschef Erik Akerboom pleitte recent nog voor landelijke invoering voor alle agenten die zich met noodhulp bezighouden.

Onder meer Amnesty International heeft grote moeite met het gebruik van het stroomstootwapen. Volgens de mensenrechtenorganisatie brengt het ‘onaanvaardbare gezondheidsrisico’s met zich mee en wordt het gebruikt in situaties die dat niet rechtvaardigen.

Witte Huis publiceert gesprek Trump en Zelenski

Marie Yovanovitch

WASHINGTON — Het Witte Huis heeft een samenvatting vrijgeven van de tekst van een gesprek van president Donald Trump met zijn Oekraïense ambtgenoot Volodimir Zelenski. Het telefoongesprek vond plaats op 21 april en Trump feliciteerde Zelenski met zijn verkiezingsoverwinning. Ook nodigde hij de gekozen leider uit voor een bezoek aan Washington.

Het tweede telefoongesprek tussen Trump en Zelenski op 25 juli heeft tot een storm van verontwaardiging geleid onder de tegenstanders van

Trump. Hij vroeg Zelenski onderzoek te gaan doen naar de rol van de vooraanstaande Democraat Joe Biden en zijn zoon Hunter in de jaren 2014-2016 in Oekraïne. Dit is volgens de Democraten in het Huis van Afgevaardigden machtsmisbruik en zij willen Trump daarom afzetten. Vandaag is de tweede dag van openbare hoorzittingen over het instellen van hun onderzoek naar de rechtvaardiging voor een afzettingsprocedure. De door Trump aan de kant geschoten Amerikaanse ambassadeur in Kiev, Marie Yovanovitch, wordt vandaag gehoord.

Opnieuw beschietingen tussen Israël en Gaza

TEL AVIV — Israël heeft nieuwe raketaanvallen uitgevoerd op de militante beweging Islamitische Jihad in de Gazastrook. Dat terwijl beide partijen gisteren een wapenstilstand waren overeengekomen.

Volgens het Israëlische leger zijn de aanvallen vannacht uitgevoerd nadat vijf raketten vanuit de Gazastrook richting Israël zijn afgevuurd.

Daarvan zijn er twee onderschept door de luchtafweer. In een verklaring laat het leger weten schending van het bestand met ‘ernst’ te volgen. Het staakt-het-vuren dat gisteren van kracht werd, was bereikt via bemiddeling door de Egyptische autoriteiten. Daarvoor bestookten Islamitische Jihad en het Israëlische leger elkaar al twee dagen. Ruim dertig mensen kwamen daardoor om het leven.

Referendum in Chili over nieuwe grondwet

SANTIAGO — Chileense kiezers mogen zich volgend jaar uitspreken over een nieuwe grondwet. De oppositie en regeringscoalitie hebben afgesproken in april 2020 een referendum te houden. Dat moet helpen de gemoederen in het land tot bedaren te brengen.

De huidige grondwet stamt nog uit de tijd van de dictatuur van Augusto Pinochet. Kiezers mogen straks beslissen of er een nieuwe grondwet moet komen en wie die dan moet opstellen, zegt Senaatsvoorzitter

Jaime Quintana. Minister Gonzalo Blumel (Binnenlandse Zaken) noemt het besluit een referendum te houden een ‘historische’ eerste stap richting een nieuw ‘sociaal contract’. Chili is in de greep van de

Tiener krijgt levenslang voor moorden VS

COLUMBIA — Een Amerikaanse tiener die op veertienjarige leeftijd twee mensen doodschoot, is veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. De rechter vond dat schutter Jesse Dewitt Osborne als volwassene berecht kon worden, bericht *The New York Times*. Hij komt niet in aanmerking voor vervroegde vrijlating.

De inmiddels zeventienjarige Osborne doodde in 2016 zijn vader. Daarna opende hij het vuur bij een basisschool in Townville (South Carolina). De tiener schoot daar drie mensen neer:

twee jongens en een leraar. Een zesjarig slachtoffer overleed aan zijn verwondingen. Osborne verklaarde in de rechtbank zijn daden te betreuren. “Ik wou dat dit nooit was gebeurd. Ik

Vluchtelingen in Istanbul terug naar provincie

ISTANBUL — Turkije heeft 42.888 vluchtelingen die in Istanbul woonden, teruggestuurd naar de provincies waar zij staan geregistreerd. Daaronder zijn zeker 6000 Syriërs, meldten de autoriteiten vandaag. Over andere nationaliteiten is niets bekend gemaakt.

De teruggestuurde vluchtelingen mogen alleen met een speciale pas korte tijd in Turkse steden blijven. Omdat

duizenden zich daar niet aan hielden, werden zij teruggestuurd. Ze zijn tussen juli en oktober opgepakt door de

grootste politieke crisis in tientallen jaren. Sinds 18 oktober wordt massaal gedemonstreerd in het meest welvarende land van Zuid-Amerika. Betogers beklagen zich onder meer over lage lonen, de hoge kosten van onderwijs en de volksgezondheid en sociale ongelijkheid. Bij protesten zijn zeker twintig doden gevallen en meer dan duizend mensen gewond geraakt.

weet niet hoe ik dit kon doen.” Aanklagers hadden levenslang geëist vanwege de ernst van de zaak. “Hij deed iets verschrikkelijks en is een verschrikkelijk mens”, concludeerde een aanklager. De advocaat van Osborne kondigde na de uitspraak aan in hoger beroep te gaan. Hij noemde het opleggen van levenslange gevangenisstraffen aan minderjarigen ‘een erg complexe kwestie’.

politie en teruggestuurd naar hun toegewezen provincies. Turkije is het noorden van Syrië binnengevallen. President Recep Tayyip Erdogan wil daar een ‘veilige zone’ creëren waar Syrische vluchtelingen zich kunnen vestigen. In totaal leven er ruim 3,6 miljoen Syrische vluchtelingen in Turkije.

Twée doden bij schietpartij op school VS

Foto: AFP

Geëmotioneerde leerlingen worden buiten de school opgevangen door hun ouders.

SANTA CLARITA — Een tiener heeft op zijn school in Californië het vuur geopend en een zestienjarig meisje en een veertienjarige jongen doodgeschoten en drie andere jonge leerlingen verwond. De schutter heeft zichzelf

door het hoofd geschoten, maar leeft nog. Volgens de politie is hij net zestien jaar geworden en van Aziatische afkomst. Hij handelde naar het zich laat aanzien alleen, maar over zijn motieven is nog niets bekend, berichtte

NBC. De schietpartij was op een middelbare school in Santa Clarita, ruim 40 kilometer ten noorden van Los Angeles. In de VS zijn op scholen veel schietincidenten. Volgens statistieken uit 2018 die van 180 schoolda-

gen per jaar uitgaan, zijn er gemiddeld elke acht dagen schietincidenten op onderwijsinstellingen. Dit jaar zouden er al 85 incidenten met vuurwapens op die instellingen zijn geweest.

Cruijffboek moet inlegvel met correctie krijgen

AMSTERDAM — Alle 65.000 exemplaren van ‘Johan Cruijff, de biografie’ van Auke Kok moeten worden voorzien van een inlegvel met een correctie. Het gaat om de zin waarin Kok schrijft dat Cruijff elk jaar 1 miljoen euro kreeg van de Johan Cruyff Foundation voor het gebruik van zijn naam en beeld. Die bewering is volgens de Foundation onwaar en de kortgedingrechter in Amsterdam ging daar vandaag in mee. Het terugroepen van de hele oplage, zoals de Foundation had geëist, vond de rechter een te zwaar middel.

De rechter sprak van schade die de Foundation is toegebracht. Hij vond dat Kok, gezien de ernst van de be-

wering, bij de Foundation wederhoor had moeten toepassen. “Cruijff geldt als belangeloze fondsenwerver.

Het boek impliceert dat de werkelijkheid anders is, dat het met Cruijff geen zuivere koffie was.” Tijdens het geding gaf de schrijver toe dat hij na alle commotie die over de pasage was ontstaan, is gaan twijfelen aan de waarheid ervan. Hij had het verhaal van de uitbetaling gehoord van drie bronnen, onafhankelijk van elkaar. Nu zei hij dat ze mogelijk op iets anders hebben gedoeld, dat

hij het niet zo had moeten opschrijven en dat hij wil bijdragen aan het rechtzetten van het beeld dat is ontstaan.

Kok en zijn advocaat wilden nog niet reageren op de uitspraak. De schrijver liet zich alleen ontvallen dat het ‘geen feestdag meer is’, verwijzend naar de officiële presentatie van de biografie, vanmiddag in een café in Amsterdam-Oost.

Voor dood Maynard aangehouden man weer vrij

AMSTERDAM — De man die gisteren werd aangehouden vanwege mogelijke betrokkenheid bij de dood van Kelvin Maynard is vrijgelaten. Hij blijft verdachte in de zaak, maar de politie gaat er op dit moment vanuit dat hij niet direct betrokken is bij het schietincident in Amsterdam waarbij de voormalig profvoetballer om het leven kwam. De man is wel aangehouden op verdenking van witwassen.

De 32-jarige Maynard werd op 18 september onder vuur genomen toen hij in zijn auto op de Langbroekdreef reed. Het voertuig belandde vervolgens

met hoge snelheid in een brandweerkazerne. Het slachtoffer stierf ter plekke.

De politie had eerder gemeld dat na de aanslag op Maynard twee verdachten op een scooter of motor waren gevlucht. Diverse media berichtten dat de liquidatie mogelijk te maken zou hebben met een ripdeal, waarbij 400 kilo cocaïne zou zijn verdwenen. De politie zei alle scenario's nog te onderzoeken. Maynard speelde onder meer bij FC Volendam en FC Emmen. Dit seizoen voetbalde hij bij amateurclub Alphense Boys. Hij was een bekende van de politie. Die heeft niet gezegd wat Maynard op zijn kerfstok had.

Strijd om financiën Trump naar Hooggerechtshof

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump stapte naar het Hooggerechtshof om zijn financiële informatie uit handen te houden van een aanklager in New York. Een lagere rechtbank oordeelde eerder dat de accountantsfirma van Trump die gegevens moet overhandigen.

Aanklager Cyrus Vance onderzoekt of valsheid in geschrifte is gepleegd bij het betalen van zwijg-geld aan twee vrouwen: Stormy Daniels en Karen McDougal. Zij zeggen een affaire te hebben gehad

met Trump. De advocaten van de president stellen dat Vance ook informatie heeft opgevraagd bij de accountants die niets met zijn onderzoek te maken hebben.

De juristen hebben volgens Amerikaanse media betoogd dat Trump niet alleen onschendbaar is, maar ook gevrijwaard moet blijven van dergelijke onderzoeken. Ze willen ook een vergelijkbare zaak aan het hoogste hof in Washington voorleggen. Die draait om een uitspraak die het Congres toegang geeft tot financiële informatie van de president.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Alôê	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

**HO, HO, HO...
HET SEIZOEN OM
BLIJ TE ZIJN!**

**KLEUR
WEDSTRIJD**

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen
8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op
16 DECEMBER 2019

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen
om lekker verder te kunnen kleuren.
Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden
hoe groter de kans om te winnen.
Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen
of laat hem of haar nu abonneren
om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

Het weer

**ZATERDAG
16 NOVEMBER 2019**

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het
oost-Noordoost tussen 11 en 15 km/u.

Max Temp. 31°	Voelt Als 37°	Wind 11 km/u	Precipitatie 10%
-------------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------

Zonsopgang 06:39	Zonsondergang 18:11	UV index 10 v/d 10
----------------------------	-------------------------------	------------------------------

ZATERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoord
oost tussen 7 en 11 km/u.

Min Temp. 25°	Voelt Als 29°	Wind 9 km/u	Precipitatie 25%
-------------------------	-------------------------	-----------------------	----------------------------

Maansopgang 21:57	Maansondergang 11:09
-----------------------------	--------------------------------

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Zaterdag 16 Nov. '19

Aidaperla
08.00 – 18.00

Zondag 17 Nov. '19

Caribbean Princess
08.00 – 22.00

Norwegian Bliss
09.00 – 20.00

M.S. Hampshire
TBA - ****

Freewinds – Dept.
**** – 23.15

Maandag 18 Nov. '19

Celebrity Silhouette
08.00 – 23.59

M.S. Hampshire
**** _ ****

Dienstdoende huisartsen
Vrijdag 15 November 2019

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. v/d Linden

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica San Nicolas
584-5712

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Eagle
587-9011

BVN			
14:55	Tijd voor MAX	05:35	NOS gesprek minister-president
15:35	Sesamstraat		Dagelijkse Kost
15:50	TikTak	05:45	VRT Journaal
15:55	Het Klokhuis	06:00	De Wereld Draait Door
16:10	NOS Jeugdjournaal	06:45	NOS Journaal
16:15	Blokken	07:35	Weerbericht Europa/Afrika
16:45	Thuis	08:00	Flikken Rotterdam
17:10	Het Sinterklaasjournaal	08:05	André Rieu
17:20	EenVandaag	08:50	Nieuwsuur
17:35	NOS gesprek minister-president	09:35	Weerbericht Amerika/ Caribiën
17:45	Dagelijkse Kost	10:20	Pauw
18:00	VRT Journaal	10:25	Andere Tijden Sport
18:45	De Wereld Draait Door	11:25	Iedereen Beroemd
19:35	NOS Journaal	11:55	VRT Journaal
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	Intocht Sinterklaas 2019
20:05	Flikken Rotterdam	12:30	BinnensteBuiten
20:50	André Rieu	13:50	Vroege Vogels
21:35	Nieuwsuur	14:15	Betreden Op Eigen Risico
22:20	Weerbericht Amerika/ Caribiën	14:55	Sesamstraat
22:25	Pauw	15:40	Het Klokhuis
23:25	Andere Tijden Sport	16:00	De proefkeuken
23:55	Iedereen Beroemd	16:15	Bommetje!
		16:40	Het Sinterklaasjournaal
		17:30	EenVandaag
		17:40	VRT Journaal
		18:05	Het Huis
		18:40	NOS Journaal
		19:35	Weerbericht Europa/Afrika
		19:55	MIND*CK
		20:00	Het geheime dagboek van Hendrik Groen
		20:45	Even tot hier
		21:15	Centraal - Teef
		22:00	Nieuwsuur
		22:50	Weerbericht Amerika/ Caribiën
		23:20	NOS Studio Sport
		23:25	Iedereen beroemd
		23:50	Compilatie

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

**Distributie en klachten
over bezorging:**
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail:Telf:..... School: Klas:

AMIGOE

Rapper boycot Nederland om Zwarte Piet

Foto: Shutterstock

De Amerikaanse rapper Waka Flocka Flame treedt niet meer in Nederland op zolang Zwarte Piet niet wordt afgeschaft. Dat heeft hij gisteren laten weten op Instagram.

De artiest zegt ‘teleurgesteld’ te zijn in Nederland. “Ik kan dit niet geloven omdat jullie mij altijd zoveel

liefde geven.” Hij wil niets meer met Nederland te maken hebben ‘tot jullie je excuses aanbieden en deze klotefeesdag afschaffen’.

De 33-jarige rapper trad de afgelopen jaren meerdere malen op in Nederland, onder meer op de festivals Appelsap en Woo Hah! en in de Melkweg in Amsterdam.

Red Hot Chili Peppers op Pinkpop

Foto: Shutterstock

De Red Hot Chili Peppers treden volgend jaar op tijdens Pinkpop. De organisatie van het festival maakte gisteren tegelijkertijd bekend dat ook Disturbed, Keane, Deftones en Zara Larsson aan het affiche zijn toegevoegd. Het volledige programma volgt volgend jaar tijdens de jaarlijkse perspresentatie. De kaartjes voor het festival zijn vanaf

zaterdag 23 november te koop. Het is de eerste keer in vier jaar dat de Red Hot Chili Peppers naar Nederland komen. In 2016 stonden de mannen ook op Pinkpop en traden ze op in de Ziggo Dome. De 51e editie van Pinkpop vindt volgend jaar plaats van 19 tot en met 21 juni op evenemententerrein Megaland in Landgraaf.

Franse chirurgen scheiden Siamese tweeling

Chirurgen hebben in Frankrijk een Siamese tweeling weten te scheiden. De meisjes Bissie en Eyenga Merveille zaten bij de buik aan elkaar vast. Bij de vijf uur durende operatie waren zo’n twintig chirurgen, artsen en andere experts betrokken, meldt het ziekenhuis. De zusjes zijn vorig jaar geboren in Kameroen. Hun moeder zou vervolgens zijn verstoten door de vader en leden van haar familie. Ze vertrok vervol-

gens met de kinderen naar hoofdstad Yaoundé. Liefdadigheidsorganisatie La Chaîne de l’espoir haalden de meisjes naar Frankrijk voor de medische ingreep. De toestand van de tweeling zou na de operatie stabiel zijn. Wel heeft een van de kinderen een hartaandoening. Daar wordt ze later nog aan geopeerd, meldt de liefdadigheidsorganisatie.

Musea kopen samen schilderij Van Gogh

Foto: Shutterstock

Het woensdag bij Sotheby’s in New York geveilde schilderij van Vincent van Gogh is gekocht door het Drents Museum en het Van Gogh Museum. Het gaat om het werk Onkruid verbrandende boer uit 1883, melden de musea. Ze hebben er bij de veilig ruim 2,8 miljoen euro voor betaald. Het schilderij zal afwisselend in beide musea te zien zijn. Het werk toont een eenzame figuur op een verlaten vlakte bij avondschemering, verlicht door een vuurtje. Van Gogh schilderde het in Drenthe, waar hij in het najaar van 1883 verbleef en het landschap vastlegde in schilderijen en tekeningen. Dit is een van de weinige schilderijen uit

deze periode die bewaard zijn gebleven. In de jaren dertig werd het schilderij verworven door de kunsthandelaar Jacques Goudstikker, die in Amsterdam actief was. Hij stierf in 1940 op de vlucht naar het buitenland, waarna de Duitse bezetter zich over zijn verzameling ‘ontfermde’. Later kwam het in handen van Goudstikkers schoondochter. In de collectie van het Van Gogh Museum bevinden zich al drie werken uit Drenthe en ook het Drents Museum heeft er een in bezit. Met de aankoop van dit werk zijn nu alle Drentse schilderijen in Nederlandse openbare collecties.

Mensen

Burgemeester Venetië sluit San Marcoplein

Foto: AFP

Het wereldberoemde San Marcoplein in Venetië is vandaag gesloten vanwege de overstromingen in de stad. Dat bepaalde burgemeester Luigi Brugnaro. Venetië staat al dagenlang onder water door hevige regenval en een extreem hoog waterpeil. De Italiaanse regering riep gisteren de noodtoestand al uit. “Ik ben gedwongen om het San Marcoplein te sluiten vanwege de gezondheidsrisico’s voor de burgers. Het is een ramp”, zei Brugnaro vandaag. Op het hoogtepunt

bereikte het water dinsdagavond een hoogte van 187 centimeter. Premier Giuseppe Conte heeft inmiddels 20 miljoen euro uitgetrokken voor noodhulp. Hij zei dat de overstromingen ‘het hart van Italië raken’.

“Het is schokkend om dit te zien”, zei een Mexicaanse toerist. “Je staat gewoon tot je knieën in het water. Je moet hier zijn om het te geloven. Hopelijk gebeurt dit nooit meer.”

Disney schrapt Jackson-aflevering The Simpsons

Een aflevering van The Simpsons waarin Michael Jackson te horen is, is niet opgenomen in het aanbod van streamingsservice Disney+. Hoewel de naam van de King of Pop niet voorkomt in de aftiteling van de episode uit 1991, sprak hij wel degelijk de stem in van personage Leon Kompowsky.

Volgens *The Hollywood Reporter* wilde Disney woensdag niet reageren op het ontbreken van de aflevering. Afgelopen winter werd de aflevering Stark Raving Dad al verwijderd uit het uitzendschema van de herhalingen van The Simpsons. Producenten van de show bevestigden dat dit toen was gebeurd naar aanleiding van de misbruikaantijgingen aan het adres van Jackson in de HBO-documentaire Leaving Neverland. In de aflevering wordt Homer Simpson abu-

Foto: Shutterstock

sievelijk aangezien voor een anarchist, en eindigt de vader van het gele gezin in een psychiatrische inrichting. Zijn kamergenoot daar is Leon Kompowsky, die beweert dat hij eigenlijk Michael Jackson is.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Filmproducent Branko Lustig (88) overleden

De Kroatische filmproducent en Auschwitz-overlevende Branko Lustig is op 88-jarige leeftijd overleden. Dat melden Kroatische media. Lustig won twee Oscars, voor *Schindler's List* (1993) en *Gladiator* (2000).

Lustig was in 1932 geboren in Kroatië. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de tiener gedeporteerd naar Auschwitz en Bergen-Belsen. Na de oorlog is Lustig zich altijd blijven inzetten om kennis over de Holocaust te verspreiden.

Lustig begon zijn filmcarrière in Zagreb in de jaren vijftig. In de jaren tachtig verhuisde de producent naar Hollywood, waar hij in contact kwam met onder anderen Steven Spielberg. Het tweetal maakte samen het oorlogsepos *Schindler's List*, over een Duitse industrieel (gespeeld door Liam Neeson) die vele honderden Joodse werknemers wist te redden.

Foto: Shutterstock

De film won zeven Oscars, waaronder voor beste film en beste regie.

Zijn tweede Oscar won Lustig voor *Gladiator* van regisseur Ridley Scott. Lustig schonk zijn beeldje voor *Schindler's List* in 2015 aan het Joodse herinneringsmonument Yad Vashem in Jeruzalem. De producent overleed in Zagreb, waar hij de laatste jaren weer woonde.

Ook techreus Google stort zich op bankwereld

Google gaat klanten in de Verenigde Staten de mogelijkheid bieden om een bankrekening te openen via de internetgigant. Daarmee treedt het bedrijf in de voetsporen van andere techreuzen als Apple, die zich al eerder waagden aan betalingsdiensten voor consumenten. De avances van bedrijven als Google en Apple met betalingsdiensten zijn een bedreiging voor de gevestigde financiële wereld. Banken kijken met angst en beven naar China, waar internetgiganten een groot marktaandeel hebben verworven door betalingsmogelijkheden te integreren in de populaire chat-app WeChat en door eigen betaal-apps te lanceren als Alipay. Om die bedreiging in te dammen hebben Amerikaanse banken de samenwerking gezocht met technologiebedrijven. De creditcard die Apple uitgeeft is een samenwerking met Goldman

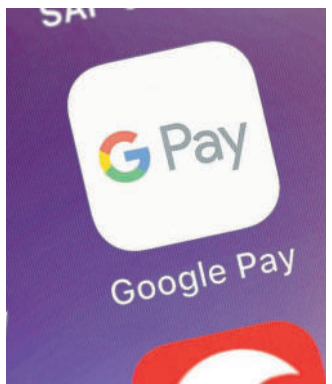

Foto: Shutterstock

Sachs. Google gaat voor de bankrekeningen in zijn Google Pay-app samenwerken met Citigroup en eerder sloot JPMorgan Chase al een deal met Airbnb en Amazon. Facebook gooit het over een iets andere boeg. Het bedrijf achter het socialemediaplatform en onder meer de berichtendiensten WhatsApp en Instagram ontwikkelt een eigen cryptomunt, de libra. Ook daarvoor wordt samenwerking gezocht met de gevestigde orde.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Engeland en Tsjechië naar EK

LONDEN — Engeland en Tsjechië hebben zich geplaatst voor het EK voetbal van volgend jaar. De ploeg van bondscoach Gareth Southgate was op Wembley veel te sterk voor Montenegro (7-0) terwijl Tsjechië op het nippertje won van Kosovo: 2-1. De duizendste interland van de Engelsen eindigde met mooie cijfers. Harry Kane maakte zijn reputatie als topschutter met drie doelpunten waar. Bij rust stond het al 5-0. Alex Oxlade-Chamberlain had de score in de elfde minuut geopend, waarna Kane er twee maakte. Marcus Rashford zorgde voor de 4-0 terwijl Kane in de 37e minuut al zijn derde liet noteren. Engeland hoefde niet meer zo nodig na de pauze. Een eigen doelpunt van Aleksandar Sofranec betekende de 6-0. Kort voor tijd zorgde Tammy Abraham voor de 7-0.

Kosovo, knokkend voor een laatste kans op plaatsing, kwam via Atldhe Nuhii op voorsprong in Praag. Alex Král en Ondrej Celustka bogen de score om waarna plaatsing voor het EK een feit was voor de Tsjechen.

Ronaldo laat Portugal juichen

FARO — Mede dankzij drie doelpunten van Cristiano Ronaldo heeft Portugal riant zicht op deelname aan het EK van 2020. De titelverdediger versloeg in Faro Litouwen met 6-0. Achter het reeds geplaatste Oekraïne bezetten de Portugezen de tweede plaats in groep B met veertien punten. Servië, met Ajacied Dusan Tadic, won van Luxemburg (3-2) en volgt op één punt. De Serven ontvangen in de laatste speelronde Oekraïne, terwijl Portugal een uitwedstrijd tegoeed heeft tegen Luxemburg. Ronaldo opende in de zevende minuut de score door een strafschop te benutten. Een kwartier later zorgde de aanvaller van Juventus ook voor de 2-0. Kort na rust vergrootte Pizzi de marge. Niet veel later gevolgd door doelpunten van Gonçalo Paciência en Bernardo Silva: 5-0. Uiteraard kon Ronaldo niet achterblijven. In de 65e minuut trof hij nogmaals doel.

Frankrijk viert EK-plaatsing met zege

PARIJS — Frankrijk wist zich gisteren voorafgaand aan het EK-kwalificatieduel met Moldavië al zeker van plaatsing voor het EK. Dat dankte de wereldkampioen aan het gelijkspel tussen Turkije en IJsland waardoor de Turken zeker waren van deelname en IJsland al niet meer als tweede in de groep kon eindigen. De Fransen hoefden dus niet meer zo nodig maar wonnen wel van Moldavië dat lang standhield in het Stade de France van Parijs. Vadim Rata opende al in de negende minuut de score voor de Moldaviërs, die onderaan stonden in groep H. In de 35e minuut was het weer gelijk via Raphaël Varane. Het duel leek op een voor de Fransen teleurstellend gelijkspel uit te draaien tot Olivier Giroud in de 79e minuut een strafschop benutte: 2-1.

Vettel: Verstappen erg onvolwassen

SÃO PAULO — Autocoureur Sebastian Vettel wilde in de aanloop naar de Grote Prijs van Brazilië morgen niet lang stilstaan bij de beschuldigingen van Max Verstappen aan het adres van Ferrari. “Ik kan niet zo veel zeggen”, zei de Duitse coureur van de renstal met de bekende rode bolides. “Het is erg onvolwassen. Maar het beste antwoord dat ik kan geven, is straks op het circuit.”

Verstappen haalde na de Amerikaanse Grand Prix hard uit naar Ferrari. “Dat krijg je als je stopt met valsspelen”, zei hij over de matige resultaten van Ferrari in de Verenigde Staten. Verstappen zinspeelde op speculaties dat

Ferrari in de eerste races na de zomer een onreglementaire truc heeft gebruikt om extra brandstof in de motor te injecteren, om zo meer vermogen en een hogere topsnelheid te krijgen. Verstappen wilde in São Paulo niet meer uitgebreid reageren op zijn uitspraken over Ferrari. Hij vertelde wel blij te zijn dat de autosportfederatie FIA met duidelijke richtlijnen komt. De Limburger van Red Bull wil zich in de laatste twee races graag concentreren op het veroveren van de derde positie in het WK-klassement. Vettel won al drie keer op het Braziliaanse circuit Interlagos. Hij kan morgen zijn landgenoot Michael Schumacher met een vierde zege evenaren.

Verhoeven en Hari vechten toch om wereldtitel

ARNHEM — Bij het gevecht tussen de kickboksers Rico Verhoeven en Badr Hari staat toch de wereldtitel op het spel. In eerste instantie zou op zaterdag 21 december in Arnhem alleen eer en prestige op het spel staan, net als drie jaar geleden in Oberhausen. Op verzoek van de fans heeft organisator Glory nu toch besloten er een wereldtitelgevecht van te maken.

“Alle partijen waren het erover eens dat we de fans willen geven wat ze wensen”, aldus directeur Marshall Zelaznik. “We bevestigen hierbij dat tijdens ‘Collision 2’ het wereldkampioenschap

zwaargewicht op het spel staat.” Verhoeven (30) is al jarenlang de kampioen bij Glory van de zwaargewichten. De Brabander verdedigde al acht keer met succes zijn kampioensgordel (belt). De laatste keer was in september vorig jaar, in de Johan Cruijff ArenA tegen de Braziliaan Guto Inocente.

“Badr sprak heel zelfverzekerd tijdens de persconferentie, dus oké: laten we de inzet verhogen”, aldus Verhoeven, die zijn contract bij Glory met enkele jaren heeft verlengd. “Glory is mijn huis. De zwaargewichtbelt is mijn belt. Dichterbij dan de belt om mijn middel

zal Badr nooit komen.” De 34-jarige Hari, terug in de ring na een gevangenisstraf en een dopingschorsing, zegt klaar te zijn voor het duel met de wereldkampioen. “Mijn miljoenen fans verdienen een echt titelgevecht. Op 21 december zal de hele wereld zien dat niemand kan concurreren met Badr Hari.”

Het gevecht tussen Verhoeven en Hari gaat over vijf rondes. Over het prijzengeld doet Glory geen mededelingen. De 25.000 kaarten die aanvankelijk beschikbaar waren, zijn zo goed als uitverkocht. Glory heeft inmiddels extra zitplaatsen beschikbaar gesteld.

Federer: Zege op Djokovic was magisch

LONDEN — Magisch, zo omschreef tennisser Roger Federer zijn eerste overwinning in vier jaar op Novak Djokovic. De 38-jarige Zwitser schakelde de Serviër uit op de ATP Finals door de onderlinge laatste groepswedstrijd op overtuigende wijze te winnen (6-4 en 6-3). “Eerlijk gezegd wist ik niet dat het al zo lang geleden was dat ik van Novak had gewonnen”, zei Federer. “Ook omdat onze vorige duels in Parijs en op Wimbledon zo ‘close’ waren.”

Federer liet eerder dit jaar in de finale van Wimbledon tegen Djokovic twee wedstrijdpunten onbenut. De Serviër trok de partij in de vijfde set, na bijna vijf uur tennissen, met 13-12 naar zich toe. “Nee, dat heeft me niet achtervolgd”, zei Federer, die op het hardcourt in Londen wél wist te winnen van

Djokovic. “De pers maakte het heel groot, maar ik heb die verloren finale op Wimbledon vrij snel van me af kunnen zetten. Ik wist dat mijn kans zou komen. Ik heb vandaag heel, heel goed gespeeld. Het is altijd speciaal om Novak te verslaan, zeker na wat op Wimbledon is gebeurd. Dit was magisch.” Djokovic, die de vorige vier ontmoetingen met Federer had gewonnen, legde zich snel neer bij zijn uitschakeling. “Roger was in alles beter en heeft verdiend gewonnen. Ik heb gewoon echt slecht gespeeld.”

Jong Oranje wint ook 4e duel

GIBRALTAR — Jong Oranje heeft gisteren ook de vierde wedstrijd in de kwalificatie voor het EK voetbal gewonnen. De ploeg van bondscoach Erwin van de Looi had zoals verwacht weinig moeite met Jong Gibraltar. Na een 2-0 ruststand eindigde de wedstrijd in een 6-0 overwinning. AZ'er Dani de Wit was goed voor drie treffers.

Van de Looi moest het in Gibraltar uiteraard doen zonder Calvin Stengs en Myron Boadu. Beide AZ-spelers zijn overgeheveld naar het ‘echte’ Oranje. In de aanval raakte

hij daarnaast kort voor de wedstrijd Kaj Sierhuis kwijt, die ziek aan de kant bleef. In zijn plaats stond Cody Gakpo in de spits. De PSV'er opende na een kwartier de score. Gibraltar verdedigde en zocht soms de grens op. Middenvelder Kian Ronan ging er over en kwam goed weg met een gele kaart na een overtreding op Javairô Dilrosun.

Niet veel later maakte Dani de Wit de 2-0. De AZ-middenvelder kopte raak uit een voorzet van Ferdi Kadioglu. Na ruim een uur zorgde Gakpo voor een ruimere marge (0-3), gevolgd door nog eens

twee doelpunten van De Wit. Invaller Daishawn Redan zorgde voor de 6-0 eindstand.

Jong Oranje won eerder van leeftijdsgenoten uit Portugal, Cyprus en Noorwegen en leidt met twaalf punten. Behalve de groepswinnaars plaatst ook de beste nummer twee zich voor het eindtoernooi dat in 2021 in Hongarije en Slovenië plaatsvindt. De andere acht nummers twee spelen play-offs voor de resterende EK-tickets. Jong Oranje, dat voor het laatst in 2013 deelnam aan een EK, speelt dinsdag in Doetinchem een oefenwedstrijd tegen Jong Engeland.

Nijhuis naar Glasgow in EK-kwalificatie

GLASGOW — Scheidsrechter Bas Nijhuis heeft dinsdag in Glasgow de leiding over de EK-kwalificatiewedstrijd tussen

De Europese voetbalbond UEFA wees Nijhuis aan voor het duel op Hampden Park, een van de twaalf stadions

waar volgend jaar tijdens het EK wordt gespeeld. Schotland en Kazachstan maken geen kans meer om zich rechtstreeks te plaatsen voor de Europese eindronde. België en Rusland hebben zich in groep I al verzekerd van de eerste twee plaatsen. De Schotten mogen als

groepswinnaar uit de Nations League (divisie C) in maart volgend jaar wel meedoen aan de play-offs. Ze strijden dan met drie andere landen om één ticket naar het EK. In elk van de vier divisies van de Nations League is nog een startbewijs voor het toernooi te verdienen via de play-offs.

Turkije pakt punt en plaatst zich voor EK

De Turken gaan naar het EK volgend jaar.

ISTANBUL — Turkije heeft zich verzekerd van deelname aan het EK voetbal van volgend jaar. De ploeg van bondscoach Şenol Günes had tegen IJsland een punt nodig; het duel eindigde in 0-0.

De Turken kwamen daarmee op twintig punten en kunnen niet meer lager eindigen dan de tweede plaats. Door het gelijkspel in Istanbul is Frankrijk, dat later op de avond tegen Moldavië

zou spelen, het tweede team uit groep H dat zich rechtstreeks kwalificeert.

IJsland moest winnen in Istanbul maar verloor al binnen het halfuur aan-

Roger Federer heeft Novak Djokovic uitgeschakeld op de ATP Finals.

Foto: AFP

Voetballers Oranje onder 17 missen WK-finale

BRASILIA — De voetballers van Oranje onder 17 zijn er niet in geslaagd de finale te bereiken op het WK voor jeugdspelers in Brazilië. De ploeg van bondscoach Peter van der Veen verloor de halve finale van Mexico na strafschoppen. Youri Regeer miste de zesde strafschop, nodig nadat het na de reguliere speeltijd 1-1 had gestaan en ook vijf strafschoppen per team nog geen beslissing hadden opgeleverd.

Nederland deed zichzelf in Brasilia tekort. Het had de beste kansen en kwam een kwartier voor tijd ook op voorsprong door een doelpunt van latere pechvogel Regeer. Niet veel later schoot

Efrain Álvarez uit een vrije trap de gelijkmaker binnen. In de strafschoppenserie leidde Oranje na treffers van Ian Maatsen en Naci Ünüvar, maar misten vervolgens Mohamed Taabouni en Jayden Braaf. De vijfde penalty werd benut door Sontje Hansen, waardoor het weer gelijk stond. Maar nadat Victor Guzmán raak had geschoten, miste Vergeer.

Nederland speelt om de derde plaats tegen Frankrijk. Dat team verloor de halve finale van Brazilië met 3-2. In de rust stonden de Franse jeugdspelers nog met 2-0 voor, maar in de tweede helft kwam het thuisland terug en maakte Lazaro Vinicius Marques in de 89e minuut het winnen-de doelpunt.

Foto: AFP

valler Alfred Finnbogason, die verkeerd op zijn pols terechtkwam. De Turken speelden voorzichtig, maar kregen na ruim een halfuur wel de beste kans: Burak Yilmaz miste van dichtbij. In de slotfase werd het nog benauwd voor de Turken. Verdediger Merih Demiral moest zijn doelman bijstaan. Hij haalde een kopbal van

invaller Hördur Magnússon van de lijn.

Met Turkije en Frankrijk komt het aantal landen dat zeker is van deelname aan het EK op acht. Eerder plaatsten België, Italië, Rusland, Polen, Oekraïne en Spanje zich al voor het toernooi dat in diverse landen in Europa plaatsvindt.